

URBAN PARADOXES

VERSLAGLEGGING

TUSSENTIJD ONDERZOEK NAAR DE REGELINGEN MEEMAAKPODIA EN
SAMEN CULTUUR MAKEN (SPOOR 3)

Mei 2023

Dr. Sandra Trienekens

Dr. Sandra Trienekens / Urban Paradoxes V.O.F.
Onderzoek naar burgerschap, diversiteit en de kunsten

Contact | T. 06 18 13 58 08
urbanparadoxes@xs4all.nl

Gegevens | KvK 57139504
BTW: NL852453887B01

INHOUDSOPGAVE

INTRODUCTIE	2
SAMENVATTING	4
UITKOMSTEN VAN DE VELDCONSULTATIE SAMENGEVAT	4
DE GENOEMDE UITDAGINGEN	6
AANBEVELINGEN	7
VERSLAG VAN DE VELDCONSULTATIE	10
1. HUIDIGE LOOPTIJD	10
2. VIERJARENSUBSIDIES	11
3. SUBSIDIEPERIODE VAN 2 X 2 JAAR	14
4. STROOMLIJNING MET CULTUURPLANPERIODE	16
5. PROJECT- EN/OF INSTELLINGSSUBSIDIE	17
6. VOORKEUREN EN VERWACHTINGEN	20
7. SCM: GEVOLGEN VOOR SAMENWERKING CULTURELE EN SOCIALE PARTNERS	23
BIJLAGE 1 ERVARING MMP-INSTELLINGEN MET BEGELEIDING EXTERNE PARTIJ	25
BIJLAGE 2 SURVEYVRAGEN	27

INTRODUCTIE

Opdracht

Het Fonds voor Cultuurparticipatie wil de uitvoering van de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (Spoor 3) verbeteren. Het Fonds ziet hiertoe een aantal mogelijkheden, waarop het graag input van de gehonoreerde aanvragers ontvangt, alvorens te beslissen over de toekomstige inrichting van de regelingen. Het Fonds heeft Urban Paradoxes gevraagd een veldconsultatie uit te voeren.

Het gaat om de volgende mogelijkheden:

- **Looptijd regelingen verlengen en stroomlijnen met cultuurplanperiode:** de huidige regelingen kennen verschillende looptijden – MeeMaakPodia 2 of 3 jaar, binnen Samen Cultuur Maken (Spoor 3) kan voor 4 jaar worden aangevraagd. Het Fonds behoudt regelingen met kortere looptijd, maar wil toewerken naar meer vierjarenregelingen. Het Fonds ziet daarnaast dat de uiteenlopende looptijden en startmomenten van subsidieregelingen bij verschillende overheden en fondsen, instellingen in de praktijk voor uitdagingen kan stellen. *Daarom overweegt het Fonds om de looptijd van beide regelingen toekomstig altijd 4 jaar te laten zijn én in de pas te laten lopen met de cultuurplanperiode.*
- **4 jaar en 2 x 2 jaar:** In het veld vangt het Fonds signalen op dat sommige instellingen voorkeur geven aan een 2 x 2 jaar subsidie in plaats van een vierjarensubsidie. Denk aan instellingen die niet eerder binnen een meerjarenregeling aanvroegen of met een andere dynamiek in hun activiteiten. *Wanneer er voor vierjarenregelingen gekozen wordt, overweegt het Fonds om daarbinnen ruimte te scheppen om voor 2 x 2 jaar aan te vragen.*
- **Instellingssubsidie i.p.v. projectsubsidie:** binnen de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (Spoor 3) wordt projectsubsidie verstrekt. Wanneer er voor vierjarenregelingen (inclusief een optie voor 2x2 jaar) gekozen wordt, ligt het voor de hand om geen projectsubsidie maar instellingssubsidie te verstrekken. Binnen een instellingssubsidie kan aangevraagd worden voor overhead, professionalisering van de organisatie en ontwikkeling van activiteiten. Een projectsubsidie dekt alleen activiteiten. *Het Fonds overweegt om binnen de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (Spoor 3) toekomstig alleen met instellingssubsidies te werken.*

Onderzoeksvragen

Dit rapport doet verslag van de veldconsultatie aan de hand van de onderzoeksvragen:

Vragen aan instellingen in beide regelingen:

- ◇ Wat is de huidige looptijd waar de instelling op heeft ingeschreven? Waarom is er voor die periode gekozen en hoe wordt die ervaren? (§1)
- ◇ Wat is de houding van de instelling tegenover een 4-jarige periode? (§2)
- ◇ Wat is de houding van de instelling tegenover de mogelijkheid om aan te vragen voor een periode van 2 x 2 jaar binnen een vierjarenregeling? (§3)
- ◇ Wat is de houding van de instelling tegenover de stroomlijning van de regelingen met de cultuurplanperiode? (§4)
- ◇ Wat is de houding van de instelling tegenover het omzetten van de huidige projectsubsidies naar instellingssubsidies? (§5)
- ◇ Aan welke looptijd geeft de instelling de voorkeur? En door welke ideeën van het Fonds verwacht de instelling dat bepaalde doelen makkelijker realiseerbaar worden (zoals het realiseren van de 50% eigen bijdrage)? (§6)

Vervolg vragen:

- ◇ Wat zijn mogelijke voor- en nadelen van de afzonderlijke ideeën? Hoe kan er met de belemmeringen worden omgegaan?

Aanvullende vraag aan instellingen in de regeling Samen Cultuur Maken (Spoor 3):

- ◇ Wat verwacht de instelling van de mogelijke aanpassingen aan de regeling voor de samenwerking tussen het culturele en sociale domein? (§7)

Aanvullende vraag aan instellingen in de regeling MeeMaakPodia:

- ◇ Hoe wordt de begeleiding door een externe partij ervaren? Is er een meerwaarde? (Bijlage 1)

Afkortingen en terminologie

Vanwege de leesbaarheid wordt in het rapport een aantal afkortingen gehanteerd: het Fonds voor Cultuurparticipatie wordt afgekort tot het Fonds, de regeling Samen Cultuur Maken (Spoor 3) tot SCM en de regeling MeeMaakPodia tot MMP. Om die reden wordt in het rapport ook alleen van ‘instellingen’ gesproken. Ook al vertegenwoordigen de aanvragers strikt genomen niet uitsluitend ‘instellingen’, de gedeelde aanduiding correspondeert met de grote overlap en eensgezindheid in de gegeven antwoorden.

Onderzoeksaanpak

De veldconsultatie bestond ten eerste uit een online survey, die in april 2023 is uitgezet onder de gehonoreerde SCM- en MMP-aanvragen. Onderstaande tabel geeft de respons en bijlage 2 geeft de surveyvragen weer.

	Aantal gehonoreerd	Aantal benaderd voor veldconsultatie	Aantal ingevulde vragenlijsten	Respons in %
SCM-instellingen (Spoor 3)	17	17	14	82%
MMP-instellingen	42	27	15	56%
Totaal	59	44	29	66%

Tijdens de veldconsultatie kwamen twee verklaringen naar voren voor (een deel) van de non-response.

Verskillende MMP-instellingen mailden dat ze afzagen van deelname omdat het MMP-traject al langer geleden was afgerond en ze nu geen subsidie meer uit de regeling ontvingen. Daarnaast bleek tijdens het maken van interviewafspraken het opgegeven emailadres van enkele contactpersonen niet meer actueel (gold voor beide regelingen). De aangeschreven personen waren niet langer werkzaam bij de instelling, waardoor de uitnodiging voor surveydeelname niet tijdig bij de juiste persoon is aangekomen.

De grafieken in hoofdstuk 2 t/m 5 geven de cijfers weer voor 37 instellingen. Hierin zijn de scores uit de 29 vragenlijsten aangevuld met de scores die acht respondenten, die de survey niet hadden ingevuld, in de telefonische interviews hebben gegeven. De respons voor deze vragen is daarmee niet 66, maar 84 procent.

Slecht één SCM-instelling komt uit het sociaal domein. De 29 respondenten vertegenwoordigen kleine (38%), middelgrote (34%) en grote instellingen (28%). Ongeveer de helft van de MMP-instellingen is klein (3) of middelgroot (5), terwijl op één na alle SCM-instellingen klein (8) of middelgroot (5) zijn. Van de instellingen ontving 38 procent al eerder een meerjarensubsidie (voor de huidige toekenning binnen de MMP- of SCM-regeling): 7 MMP-instellingen en 4 SCM-instellingen. Er is hierbij geen relatie met de grootte van de instelling.

Ten tweede zijn er, na de survey en de analyse ervan, telefonische interviews gehouden met in totaal 10 instellingen: vijf uit iedere regeling. In overleg met het Fonds zijn met name instellingen geselecteerd die de survey niet hadden ingevuld. Enerzijds omdat de instellingen de open vragen in de survey al uitgebreid hadden beantwoord, waardoor een verdiepend gesprek minder voor de hand lag. Anderzijds vormde dit een manier om de respons te vergroten. Daarnaast is bij de selectie rekening gehouden met discipline, geografische spreiding en type instelling (podium, bibliotheek, gezelschap, etc.; wel/geen BIS-instelling; grote en kleine organisaties).

Geen aanvullend onderzoek

Er is geen aanvullende studie van vak- of wetenschappelijke literatuur en van advies- of beleidsrapporten uitgevoerd. Zowel bij de voor- en nadelen als bij de aanbevelingen met betrekking tot de ideeën van het Fonds ter verbetering van de regeling, beperkt het rapport zich tot wat tijdens de veldconsultatie ter sprake kwam.

Eerder onderzoek naar MMP

Urban Paradoxes verrichtte in 2020-2021 evaluatieonderzoek naar de MMP-regeling. Het Fonds verzocht Urban Paradoxes na te gaan of dit onderzoek afdoende antwoord gaf op de vraag naar de ervaringen van de instellingen met de begeleiding door een externe partij (coaching/intervisie). Dit bleek het geval. Gezien de afwijkende aard van de vraag worden de uitkomsten weergegeven in Bijlage 1.

Compliment aan het Fonds voor Cultuurparticipatie

Verskillende MMP- en SCM-instellingen geven aan dat ze de betreffende twee regelingen als “prettig” ervaren, omdat deze in hun ogen al meer ruimte bieden aan de eigen invulling van de aanvrager en een langere looptijd hebben dan andere regelingen (ook bij andere fondsen). Tevens uiten verschillende instellingen expliciet hun waardering voor het feit dat het Fonds met deze veldconsultatie naar hun mening en ervaring vraagt: “Prachtig dat het Fonds onderzoek laat doen en goed luistert naar het veld.”

SAMENVATTING

Uitkomsten van de veldconsultatie samengevat

In de survey en de interviews zijn de instellingen gevraagd naar hun houding ten opzichte van de ideeën van het Fonds ter verbetering van de regelingen. In het eerste deel van dit rapport worden de uitkomsten van de veldconsultatie samengevat – deze gelden voor de MMP- én de SCM-instellingen, tenzij anders aangegeven:

Lange looptijd: ja, graag

Unaniem benadrukken de instellingen dat meemaak- en andere participatie-initiatieven, en het opbouwen van intersectorale samenwerking en contacten met de beoogde doelgroepen, nu eenmaal langetermijnprocessen zijn. Die hebben dus een lange(re) looptijd nodig. In een cultureel veld waarin projecten vaak met eenjarige subsidies moeten worden uitgevoerd, waren de MMP-instellingen al heel content met een tweejarige regeling, gaf het eerdere onderzoek aan. Maar deze tijd was te kort, zo concludeerden de instellingen, voor de benodigde organisatieverandering en de structurele (financiële) inbedding van de werkwijze in de organisatie. Ook uit de veldconsultatie blijkt dat voor de instellingen geldt: 'lang is goed, langer is beter, het langst is het best'.

Conclusie: er is veel behoefte aan regelingen met een lange looptijd.

Vierjarensubsidies: graag, maar niet alleen maar

De overgrote meerderheid van de respondenten (92%) staat positief tegenover het idee om toekomstig binnen deze regelingen met vierjarensubsidies te werken. Want, zeggen ze, dit geeft meer rust en zekerheid, meer tijd om het hele traject van onderzoek-uitvoering-evaluatie-verdieping-borging goed te doorlopen, meer continuïteit en daardoor grotere kans op duurzame resultaten, meer betrouwbaarheid naar partners en deelnemers, meer financiële zekerheid en het vermindert de administratieve druk. Ook vinden instellingen de meerjarenregeling passen bij de ontwikkelingsfase waarin hun organisatie zich nu bevindt, ze zijn "de pioniersfase voorbij."

Maar, geven de instellingen aan, vierjarensubsidies kunnen ook leiden tot inflexibiliteit in plannen en besteding van het toegekende bedrag, minder frequente aanvragenmogelijkheid en minder gehonoreerde aanvragers, een gebrek aan urgentie in de uitvoering, en een gebrek aan controle op de voortgang. Daarnaast uiten de instellingen bezwaar tegen het 'uitsluitend' werken met vierjarensubsidie: er moet maatwerk en keuze mogelijk zijn voor instellingen, want niet alle projecten lenen zich voor vierjarensubsidie. En ze wijzen erop dat ook vierjarensubsidies niet structureel zijn en het een risico voor instellingen vormt dat de Fondsenregeling(en) na vier jaar weer worden opgeheven, en de ontwikkelingen stil vallen.

Conclusie: de instellingen staan heel positief tegenover het idee van het Fonds om vaker – maar niet uitsluitend – met vierjarensubsidies te werken. Vooral als via de juiste subsidievoorwaarden de mogelijke nadelen worden voorkomen. Daarbij zou in elk geval gekeken moeten worden naar het toestaan van flexibele planvorming en bestedingen, het verhogen van het maximale aanvraagbedrag, en het inbouwen van goede tussentijdse evaluatiemomenten.

2 x 2 jaren subsidie binnen vierjarensubsidie: graag, maar liever een nog breder subsidie-instrumentarium

In het totaal staat 69 procent van de respondenten positief tegenover het idee om binnen de vierjarensubsidies de mogelijkheid te bieden om voor 2 x 2 jaar aan te vragen. Met name omdat een subsidie van 2 x 2 jaar de flexibiliteit biedt die bij een vierjarensubsidie mogelijk ontbreekt. Het biedt gelegenheid om gefaseerd te werken en tussentijdse aanpassingen door te voeren (bijvoorbeeld het aantrekken van andere partners). Daarnaast zijn ze positief omdat het een breder palet aan subsidievormen betekent, zodat ook experiment en korter lopende trajecten kunnen worden gefaciliteerd, er maatwerk per organisatie geboden kan worden en het een opstap naar vierjarensubsidie kan zijn. Als voordeel zien de instellingen ook dat bij uitblijvend succes, projecten na 2 jaar gestopt kunnen worden.

Tegelijkertijd zien ze in een 2 x 2 jaar subsidie dubbel administratief werk, onzekerheid en mogelijk minder continuïteit wanneer de tweede keer 2 jaar niet wordt toegekend, en mogelijk een rem op lange termijn ontwikkelingen wanneer er te veel gefocust wordt op de eerste twee jaar.

Ook bij de vraag naar hun voorkeur voor een looptijd, kiest 69 procent van de respondenten voor de optie 'looptijd laten zoals die nu is (2/3/4 jaar)' of voor de optie 'vierjaren- en 2 x 2 jaar subsidie naast elkaar laten bestaan' – dus voor variatie. Door aan instellingen de keuze te laten, verwachten ze dat de regelingen de benodigde flexibiliteit en maatwerk bieden en daarmee toegankelijk zijn voor meer en verschillende

instellingen. In hun toelichting uiten verschillende instellingen een voorkeur voor een opbouw die vergelijkbaar is met de drie sporen van de SCM-regeling.

Conclusie: vanwege het belang dat veel instellingen hechten aan keuzemogelijkheid, maatwerk en kansengelijkheid, en vanwege hun ervaring met de stappen die gezet worden gedurende het opbouwen van nieuwe expertise/werkwijzen, staan zij positief tegenover het idee om binnen de regelingen verschillende looptijden naast elkaar te laten bestaan. Uit de kwalitatieve inzichten blijkt dat zij vooral positief staan tegenover een gevarieerd instrumentarium. Veel instellingen staan uiterst positief tegenover een regeling met drie sporen zoals in de SCM-regeling (positiever dan tegenover enkel de optie 2 x 2 jaar), want het zou volgens hen de juiste beweging in de cultuursector genereren en innovatie stimuleren, omdat instellingen dan risico durven nemen.

Vierjarensubsidies: graag, maar niet noodzakelijkerwijs gestroomlijnd met de cultuurplanperiode

Het Fonds overweegt om de looptijd van beide regelingen toekomstig altijd vier jaar te laten zijn én in de pas te laten lopen met de cultuurplanperiode. In het totaal staat 49 procent van de respondenten positief tegenover dit idee. Dit zijn met name instellingen die hun meerjarenbeleidplannen zowel bij het Rijk, de provincie of de gemeente als bij het Fonds indienen. Zij denken dat een stroomlijning van aanvraag én verantwoording hen veel werk zal schelen. Een deel van de instellingen die er neutraal tegenover staan, geeft aan dat zolang er maar vierjarenregelingen zijn/komen, het hen niet uitmaakt of er wel of geen sprake is van stroomlijning. Anderen staan er neutraal tegenover omdat hun instelling geen steun ontvangt van het Rijk, de provincie en/of de gemeente. Bovendien lopen de landelijke en gemeentelijke cultuurplanperiodes niet altijd synchroon.

In het algemeen ziet meer dan de helft van de instellingen (66%) nadelen aan stroomlijning. Genoemd zijn mogelijke inflexibiliteit om tussentijds op urgente situaties of maatschappelijke ontwikkelingen in te spelen en de lange overbruggingstijd als de deadline net voorbij is of de subsidie niet is toegekend. Doordat het twee omvangrijke aanvragen blijven, en door de inhoudelijke accentverschillen op verschillende bestuurlijke niveaus, blijft aanvragen een uitdaging en veel tijd kosten. Er is een financieel risico als beide subsidiestromen gelijktijdig aflopen en geen vervolg krijgen. Ook vrezen verschillende respondenten voor kansenongelijkheid voor en mogelijke uitsluiting van kleine instellingen die niet met de cultuurplanperiode te maken hebben.

Conclusie: de instellingen zijn matig positief over het idee om de vierjarenregelingen te stroomlijnen met de cultuurplanperiode. Juist voor (kleine) instellingen die alleen bij het Fonds voor meerjarensubsidie in aanmerking komen, is stroomlijning irrelevant. Over het algemeen verwachten meerdere instellingen niet direct een administratieve lastenverlichting en zien ze financiële risico's. Ook als het Fonds voor stroomlijning kiest, zeggen de respondenten, zou er een "flexibele optie" moeten zijn of een "(meerjarige) overgangssubsidie" die kan worden toegekend om de periode tot de volgende cultuurplanperiode te overbruggen.

Instellingssubsidie: graag, maar laat ook de mogelijkheid voor projectsubsidie bestaan

In het totaal staat 76 procent van de respondenten positief (score 4 of 5) tegenover het idee om toekomstig met instellingssubsidie in plaats van projectsubsidie te werken binnen de regelingen. Ze vinden een instellingssubsidie "logisch" en het beter passen bij de doelen van de regelingen. Instellingssubsidie helpt het dekken van kosten voor overhead, professionalisering en ontwikkeling en helpt bijdragen aan duurzame ontwikkeling – kostenposten die instellingen niet makkelijk gedekt krijgen. Ook is instellingssubsidie "welkom" omdat andere (kleinere) fondsen vaak eveneens alleen projectfinanciering verstrekken.

Veel instellingen zien geen nadelen: "Dit is echt iets wat nodig is binnen het huidige cultuurbestel." Als respondenten nadelen noemen, dan is het vaak dat ze wel positief staan tegenover instellingssubsidie, maar niet *uitsluitend*. Ze willen ook op projectbasis kunnen blijven werken. Ook vrezen ze voor kansenongelijkheid voor culturele partijen die niet als 'instelling' georganiseerd zijn. Bij een gelijkblijvend budget voor de regeling ontvangen mogelijk minder instellingen subsidie. Ze signaleren de kans op oneigenlijk gebruik van de subsidie, 'verwateren' van regelingsdoelstellingen en/of institutionalisering.

Conclusie: de instellingen juichen instellingssubsidie toe als er duidelijk gedefinieerde kaders geformuleerd worden waarvoor de instellingssubsidie zoal ingezet kan worden, als de mogelijkheid blijft bestaan om projectsubsidie aan te vragen voor kortere trajecten of experiment, als ook meerjarige instellingssubsidies open zijn/blijven voor kleine organisaties (zoals in de SCM-Spoor3-regeling) en er een andere dan de huidige manier van evalueren en verantwoorden van de subsidie wordt ingesteld.

Een combinatie van voorgestelde veranderingen maakt het makkelijker om doelen te bereiken

De respondenten hebben hun verwachtingen aangegeven over welke ideeën van het Fonds bepaalde doelen makkelijker realiseerbaar maken: het realiseren van 50% eigen bijdrage, de begroting dekkend krijgen, de benodigde organisatorische veranderingen realiseren, hun participatiedoelen bereiken en het meemaken of samenwerken in de organisatie borgen. De conclusies samengevat:

- Voor alle doelen verwacht het merendeel van de respondenten (tussen de 52% en 69%) dat een combinatie van veranderingen het makkelijker maakt om deze te bereiken.
- Het vaakst genoemd wordt een combinatie van alle ideeën (vierjarensubsidie, inclusief de optie 2 x 2 jaar, een gestroomlijnde start en instellingssubsidie), gevolgd door een combinatie van vierjarensubsidie (inclusief 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie.
- Van de respondenten die geen combinatie van ideeën hebben aangevinkt, verwachten vooral veel MMP-instellingen dat met een instellingssubsidie het doel makkelijker te realiseren zal zijn. SCM-instellingen kiezen dan iets vaker voor vierjarensubsidie (inclusief 2 x 2 jaar).
- De minst hoge verwachtingen hebben de respondenten van het idee om de start van de regelingen met de cultuurplanperiode te stroomlijnen. Dit idee komt niet voor in de gekozen combinaties wanneer er niet voor de combinatie van alle ideeën wordt gekozen. Slechts twee keer wordt een 'gestroomlijnde start' als enige verandering genoemd, die het doel vergemakkelijkt.
- Slechts twee keer is gekozen voor de antwoordcategorie 'in geen geval': twee SCM-instellingen verwachten dat het realiseren van de 50% eigen bijdrage door geen van de mogelijke veranderingen makkelijker wordt.

Op de vraag naar de verwachtingen over hoe de ideeën van het Fonds uitwerken voor de samenwerking tussen culturele en sociale partners, antwoorden de SCM-respondenten (die deze vraag antwoordden) positief. Ze verwachten dat deze het maken van heldere afspraken ten goede komen en het maken van financiële afspraken vergemakkelijken, waardoor de voorgestelde veranderingen bijdragen aan duurzame en "stevigere" partnerschappen.

De genoemde uitdagingen

De instellingen zijn gevraagd hun licht te schijnen op de ideeën van het Fonds ter verbetering van de regelingen en op de vraag of deze een antwoord zijn op de grootste uitdagingen waar ze voor staan op het gebied van financiering en fondsenwerving. De (meest) genoemde uitdagingen worden hieronder samengevat, waarbij hele specifieke, kleine of 'technische' kwesties buiten beschouwing worden gelaten.

Financiële onzekerheid – precariteit geldt alle instellingen

Voor instellingen is het keer op keer een uitdaging om voldoende fondsen mee te krijgen in hun plannen. Het is opmerkelijk hoe vanzelfsprekend de financiële onzekerheid voor de geïnterviewde cultuurprofessionals is. Ze zijn niet anders gewend dan dat ze niet weten of ze volgend jaar nog door kunnen met hun activiteiten, of hun (kleine) organisatie nog bestaat en in welke vorm. Ook grote instellingen ervaren iedere vier jaar een 'onzekerheidsmomentje', zoals een instelling met gevoel voor understatement het noemde, in de aanloop naar de vaststelling van het nieuwe cultuurplan. (Grote) instellingen die ondanks hun financieringsmix grotendeels afhankelijk zijn van gemeentelijke ondersteuning, weten dat als hun gemeente besluit te bezuinigen, ze direct in de financiële problemen raken. In tegenstelling tot bijvoorbeeld scholen, kent geen enkele cultuurinstelling bestaanszekerheid op lange termijn. Dit brengt ook onzekerheid met zich mee voor aanverwante organisaties en samenwerkingspartners van de cultuurinstellingen.

Ontwikkeling en innovatie is voor alle instellingen het moeilijkst te financieren

Om toekomstbestendig te zijn, vragen instellingen projectfinanciering aan voor innovatieve projecten. Dat is kunstinhoudelijk toekomstbestendig, maar het is niet toekomstbestendig als ontwikkeling/innovatie altijd uit projectfinanciering bekostigd moet worden. Grote en kleine, BIS- en niet-BIS-instellingen zoeken allemaal naar ontwikkelingsgelden om in te spelen op "de veranderende wereld". Zo zien ze dat de in de gevestigde kunst gesocialiseerde publieksgroep door vergrijzing kleiner wordt en dat vaste publieksgroepen hun bezoekgedrag aanpassen, terwijl jongere en nieuwe publieksgroepen andere vormen van cultuur maken en waarderen. Instellingen zijn zich bewust dat ze hierin moeten meebewegen om toekomst te hebben. Om te investeren in de ontwikkeling van nieuwe relaties en activiteiten moeten (alle typen) instellingen fondsen werven. Ook BIS-instellingen en culturele NVs zeggen innovatie niet vanuit hun basissubsidie te kunnen dekken. Bij het ene gezelschap is de basissubsidie voor de overhead en producties, maar niet voor het 'samen cultuur maken'; bij het andere podium gaat een groot deel van de financiering uit het gemeentelijk cultuurbudget direct op aan 'de stenen', niet naar het 'meemaken'. In de wetenschap gaat veel geld naar onderzoek, maar in de kunstsector is dat niet het geval, terwijl het daar ook nodig is, merkt een instelling op.

Administratieve last

De instellingen geven aan dat fondsenwerving (aanvragen, administratie, verantwoording) veel werk is en veel tijd kost. Instellingen met een groot team hebben meerdere medewerkers die aanvragen kunnen schrijven, maar ook zij juichen een lichtere aanvraag/verantwoordingsprocedure toe. Voor instellingen met (hele) kleine teams is fondsenwerving en contact onderhouden met fondsen belastend, omdat het bovenop het andere werk komt (uitvoering, ontwikkeling, etc.).

Versnippering in financiering

Doordat er meestal sprake is van meerdere financiers moeten aanvragende instellingen zich aanpassen aan de uiteenlopende doelen, voorwaarden en formats van de verschillende fondsen. Versnippering wordt nog groter als een instelling meerdere functies heeft, zoals bibliotheken, en elk functie een eigen financieringsstroom kent. De versnipperde financiering kost de instelling veel organisatie- en verantwoordingskracht.

Kan de instelling nog doen wat het lokaal nodig acht als gevolg van de veelheid aan fondsendoelen?

Naast het bij elkaar brengen van de doelen van de verschillende fondsen voor een het hetzelfde plan is het een uitdaging voor de aanvragende instelling om deze te matchen met de eigen missie. De fondsen- en overheidsdoelen komen niet altijd overeen met de behoefte van de mensen met wie de instellingen binnen de regelingen werken of met de kracht/expertise van de instelling. 'Naar de regeling toeschrijven' is een bekend fenomeen, maar maakt het er niet makkelijker op.

Veranderlijkheid in subsidieregelingen

Hoe makkelijk vervolffinanciering voor een werkwijze, samenwerking of activiteit kan worden vergaard, hangt sterk af van of een fondsenregeling blijft bestaat en, zo ja, wat de doelen van deze regeling (die de aanvragers in hun projecten moeten nastreven) in een volgende periode zullen zijn. Dit geldt voor fondsenregelingen, maar ook voor provinciale en gemeentelijke regelingen. Ook daar worden regelingen regelmatig afgeschaft, vernieuwd en/of wordt erop bezuinigd.

De aansluiting tussen overheidsniveaus komt op verschillende manieren niet tot stand

Als een instelling in meerdere gemeenten werkt dan vallen ze vaak buiten de boot omdat gemeenten vaak geen regeling hebben voor provinciaal werkende instellingen. Daarnaast zijn gemeentelijke beleidsmedewerkers Cultuur niet altijd goed op hoogte van wat er vanuit het sociaal domein met cultuur gedaan kan worden en vice versa, of werken deze afdelingen niet voldoende samen. Het frustriert (SCM)instellingen dat ze worden gesteund vanuit cultuurbudgetten, maar dat wat ze doen even goed onder de afdeling Sociale Zaken, Zorg en Welzijn ondergebracht kan worden. De kennisdeling van het LKCA binnen de SCM-regeling, gericht op beleidsmedewerkers, noemen ze positief, "maar er meer nodig". "Ook OCW moet zich realiseren dat er samenspel moet zijn en dat moeten stimuleren."

Aanbevelingen

De instellingen noemen onderstaande manieren om de regelingen te verbeteren:

Voer een combinatie van de ideeën door, maar met goede voorwaarden

De instellingen zijn er voorstander van dat het Fonds binnen de regelingen vaker met vierjaren-instellingssubsidies werkt (als spoor 3 in een driesporenregeling, inclusief de optie 2 x 2 jaar), al dan niet gestroomlijnd met de nationale cultuurplanperiode, als het Fonds daarbij goed kijkt naar de voorwaarden: de hoogte van het aan te vragen bedrag, flexibiliteit in de plannen en bestedingen, een goed aantal contact- en evaluatiemomenten, verschillende verantwoordingsvormen, een helder kader waarvoor het instellingssubsidie-budget kan worden ingezet (in elk geval voor: overhead, ontwikkeling/professionalisering van de organisatie, activiteiten, en innovatie of ontwikkeling van nieuwe trajecten).

Ontwikkel een gevarieerd instrumentarium

De instellingen pleiten voor een gevarieerd instrumentarium – ook binnen regelingen – omdat instellingen niet op dezelfde manier werken of georganiseerd zijn en omdat ze zich (ongeacht grootte en financiële basis) in verschillende fasen van ontwikkeling met betrekking tot het doel van de regeling kunnen bevinden. Een regeling met drie sporen spreekt, zoals gezegd, veel instellingen aan. Overigens betekent het enthousiasme van de

instellingen over instellingssubsidie niet dat ze van mening zijn dat er geen projectsubsidie (of eenjarige subsidie) meer beschikbaar hoeft te zijn.

Daarnaast zien de instellingen graag ruimte binnen regelingen (of binnen het Fonds) voor kleinere innovatieve organisaties of makers. Als voorbeeld noemen de instellingen vaak makers met wie ze nu samenwerken om de doelen van de regeling te behalen, maar voor wie fondsenwerving verre van toegankelijk is. Hoe kan het Fonds de zelfredzaamheid van deze makers vergroten? Bijvoorbeeld met kortere, eenvoudigere aanvraagprocedures, trainingen of netwerkmomenten om zich organisatorisch te ontwikkelen? Dit sluit aan bij de constatering van staatssecretaris voor cultuur Gunay Uslu dat er een gevarieerder instrumentarium nodig is omdat de huidige samenwerkingsvormen van makers niet altijd aansluiten op bestaande meerjaren- of instellingsregelingen. Ze heeft de Raad voor Cultuur hierover om advies gevraagd.

Ga voor duurzaamheid

→ Zet in op langetermijnresultaten

Richt regelingen zodanig in dat ze duurzame resultaten stimuleren (duurzame methodieken doordat ook de organisatie mee verandert, duurzame relaties met partners en omgeving, etc.).

→ Stimuleer financiële verankering van meemaken/samenwerken

De ene instelling zegt dat ze zonder de MMP-subsidie het meemaken niet kunnen ontwikkelen; een andere dat ze door de subsidie een extern persoon konden aantrekken voor het SCM-traject. Is het project voorbij, is de kans groot dat de ontwikkeling stilvalt. Dat is kapitaalvernietiging van de middelen, van de opgebouwde kennis en van de relaties met deelnemers en partners. Bij een succesvolle uitvoering zou een instelling eigenlijk moeten weten dat deze hieraan langdurig kan doorwerken. Het Fonds ondersteunt dus de *ontwikkeling* van het meemaken/samenwerken, maar hoe kan het stimuleren dat dit ook (financieel) *verankerd* wordt? Bijvoorbeeld in de basisfinanciering van instellingen? De respondenten hebben er geen concreet antwoord op, maar opperen twee ideeën: stel als voorwaarde dat gemeenten (provincies) de subsidie van het Fonds matchen (bij de SCM-regeling bijvoorbeeld vanuit welzijn-, talentontwikkeling- of educatiebudgetten); breng behoeftes van het veld rondom afstemming en financiële borging bij OWC, IPO en VNG onder de aandacht.

→ Zorg voor continuïteit in fondsregelingen

Versillende instellingen wijzen op het belang van het hebben klaar staan van een vervolgregeling, wanneer een regeling afloopt. De nieuwe werkwijzen zijn vaak (nog) niet zelfvoorzienend en zonder vervolgregeling is het risico dat projecten, werkwijzen of samenwerkingen stilvallen. Ze vragen zich af hoe het Fonds kijkt naar een "echt lange toekomst van instellingen en hun nieuwe werkwijzen"? Hoe zou een 'cultuurparticipatie-BIS' eruit kunnen zien?

Zorg voor aansluiting Fondsregeling(en) op gemeentelijk en provinciaal beleid en op andere sectoren

Enerzijds gaat het om het inhoudelijk afstemmen tussen financiers, zodat bijvoorbeeld overal dezelfde prestaties leidend zijn. Anderzijds gaat het om het ontvankelijk maken van andere overheidsniveaus en sectoren voor de werkwijzen die binnen de regelingen ontwikkeld worden en voor de meerwaarde daarvan. Net zoals MMP-instellingen in het onderzoek in 2020-2021, brengen meerdere SCM-instellingen de 'aansluiting van de regeling op de omgeving' ter sprake. We kunnen met een 'economische bril' naar cultuur kijken (naar het effect van cultuur op het sociaal domein), zeggen ze, maar dan moet cultuur ook structureel met andere domeinen aan tafel zitten en moeten er vormen van gezamenlijke financiering ontstaan. Ze verzoeken het Fonds om te helpen dat inzicht op zowel de verschillende overheidsniveaus als in het culturele én het sociale domein te laten landen.

Kwartiermaken

Al is dit niet direct een rol van het Fonds, ook in de veldconsulatie (zoals in het MMP-onderzoek) vragen instellingen het Fonds dus om kwartier te maken voor hun activiteiten en werkwijzen zodat die beter aansluiten op andere delen van de samenleving zodat die ook meegaan in de verandering. Ze vinden dat het Fonds voorop loopt in de ontwikkelingen die nodig zijn (kansengelijkheid, een leven lang actieve en passieve cultuurparticipatie, etc.) en wensen dat andere overheden en stakeholders dit sneller oppakken (of het stokje overpakken). Genoemd worden de overheidsniveaus (ministeries, provincies en gemeenten), instellingen in het sociaal domein (die de opdracht zouden moeten krijgen om cultuur onderdeel te maken hun persoonsgerichte benadering en aanpak ter verbetering van welzijn) en budgethouders zoals zorgverzekeraars en gemeentes (die hun eis voor kwantitatieve bewijzen wat zouden kunnen laten vieren en andere vormen van evaluatie kunnen omarmen).

Zowel BIS- als niet-BIS instellingen steunen?

Het mag duidelijk zijn dat ook BIS-instellingen extra fondsen moeten werven voor innovatie en ontwikkeling van nieuwe programma's, werkwijzen of samenwerkingen. Ze worden geacht dat niet bij Rijkscultuurfondsen te doen, maar dat gebeurt in de praktijk wel (ook in de onderzochte regelingen). Tegelijkertijd, zo merken meerdere instellingen op, is het Fonds voor Cultuurparticipatie juist belangrijk voor (kleinere) instellingen die niet onder een lokale of nationale BIS vallen en niet elders in aanmerking komen voor meerjarenregelingen. Staatssecretaris voor cultuur Gunay Uslu merkte al op dat de scheidslijnen tussen de rollen van de Rijksoverheid (BIS) en de rijkscultuurfondsen aan het verwateren zijn en vraagt de Raad voor Cultuur haar hierover te adviseren. Verschillende instellingen vragen zich af hoe het Fonds hiermee wil omgaan, omdat ze vrezen voor 'aristocratisering': de instellingen met de meeste middelen vergaren steeds meer middelen, waardoor uiteindelijk het grootste deel van de cultuurbudgetten naar een kleine groep (grote) instellingen gaat.

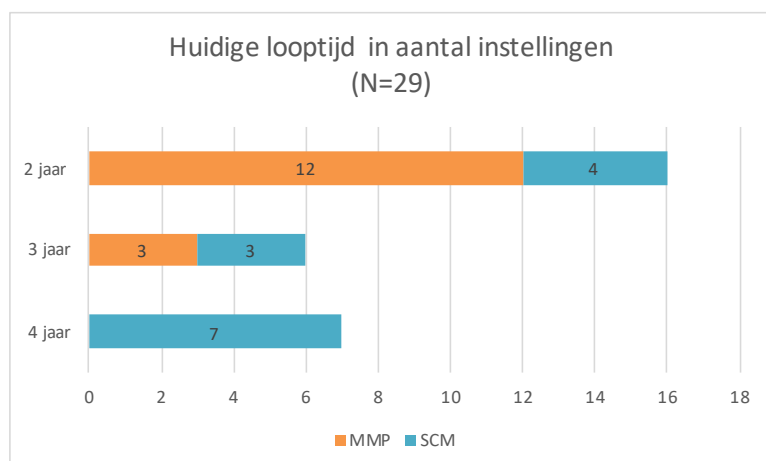
VERSLAG VAN DE VELDCONSULTATIE

Het tweede deel van het rapport vormt een uitgebreide weergave van de uitkomsten van de veldconsultatie. De uitkomsten worden telkens als volgt gepresenteerd: kwantitatieve uitkomsten op basis van de online survey, gevolgd door verdieping op basis van de open surveyvragen en de interviews, en tot slot, eventuele aanvullende inzichten uit het MMP-onderzoek uit 2020-2021.

Er zijn geen wezenlijke verschillen vastgesteld tussen MMP- en SCM-instellingen of tussen grote en kleine instellingen. Waar relevant worden in het onderstaande nuances aangegeven. De grote overeenkomst in de houding ten opzichte van de ideeën van het Fonds en in de toelichting daarop, komt mede door de algemene vraagstelling in de survey in de trant van 'Zie je voordelen of nadelen aan de ideeën van het Fonds?' Dat wil niet zeggen dat er geen verschillen zijn in de (financiële) uitdagingen waar verschillende typen instellingen voor staan, maar hiernaar is in het kader van de veldconsultatie geen aanvullend onderzoek gedaan.

1. Huidige looptijd

Onderstaande grafiek geeft aan voor welke looptijd de instellingen kozen binnen de regelingen.

De redenen waarom instellingen voor de betreffende looptijd hebben aangevraagd kunnen worden begrepen als een overtreffende trap: lang=goed, langer=beter, langst=best.

Onder de 16 instellingen met een traject van 2 jaar, bevinden zich 12 MeeMaakPodia. De meesten wijzen erop dat de maximale looptijd 2 jaar was binnen de toenmalige inrichting van de MMP-regeling. Het was dus geen keuze. Zes instellingen geven aan dat deze looptijd geen voordeel voor hen heeft. De andere zes instellingen schrijven daarentegen dat deze looptijd hen tijd biedt om processen in te richten, te experimenteren en aanpassingen te doen en/of dat hierdoor de samenwerking met partners makkelijk te organiseren is. De looptijd van 2 jaar is voor deze laatste groep langer dan ze gewend zijn (ze ontvingen niet eerder meerjarensubsidie).

Drie MMP-aanvragers en drie SCM-aanvragers hebben trajecten met een looptijd van 3 jaar. Dit sluit aan bij de omvang van het voorgenomen project of het is de periode die ze kunnen overzien. Deze aanvragers geven aan dat een driejarige subsidie meer tijd biedt dan een tweejarige subsidie om een ontwikkeling en samenwerking op gang te brengen, activiteiten op te bouwen, te verdiepen of 'uit te rollen'. Het biedt tijd voor een 'rijpingsproces' waarin het minder erg is als er zich onverhoopt vertraging voordoet. Drie instellingen zijn van mening dat ze binnen deze looptijd ook de ontwikkelingen in de organisatie kunnen borgen.

Alle instellingen die voor een looptijd van 4 jaar kozen zijn SCM-aanvragers. De reden is wederom unaniem: het komt tegemoet aan de behoefte aan tijd en rust om over een langere periode programma's te ontwikkelen en de organisatie daarop aan te passen. Het opbouwen van intersectorale samenwerking en contacten met de beoogde doelgroepen zijn nu allemaal langetermijnprocessen, aldus de aanvragers. Enkele instellingen zien in

meerjarig commitment een expliciete voorwaarde voor domein-overschrijdende, inhoudelijke samenwerking. Een instelling wijst erop dat ook een subsidie voor 4 jaar “projectmatig” is. Gezien de grilligheid in het samenwerken met het sociale- en zorgdomein, als gevolg van personeelsgebrek, langdurige ziekte en de Covid-19-pandemie, ziet deze instelling het liefst een nog langere looptijd om de successen te verduurzamen.

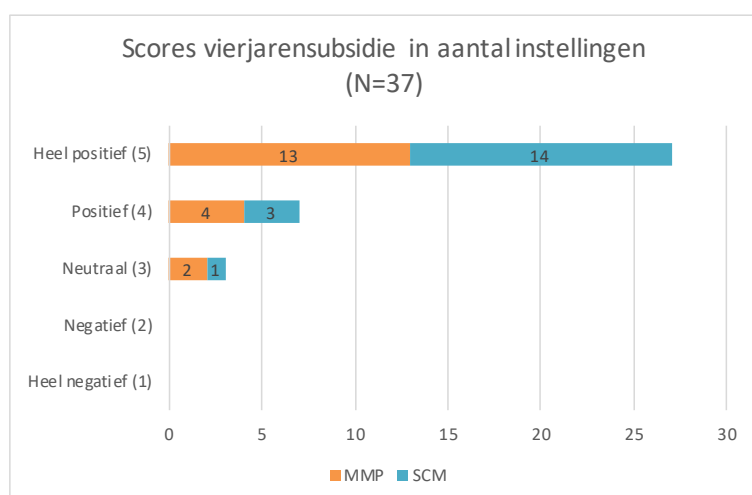
Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

De maximale looptijd van de regeling was toen 2 jaar. Daar waren de instellingen in principe positief over: alle participatie-initiatieven vragen om lange lijnen en dus om tijd, aldus de respondenten, en een 2-jarige regeling gaf al iets meer tijd om in te spelen op lokale behoeften en langlopende processen.

Uit de rapportage: Positief is de duur van de regeling: participatie, meemaken en publiekswerking gaan over relaties opbouwen met de omgeving en “*je hebt zeker twee jaar nodig om relaties op te bouwen en samen de mogelijkheden te verkennen.*” Activiteiten zijn de instellingen gewend om te organiseren, nu de doelen veel stappen verder liggen, is tijd nodig om de verandering goed door te maken (p.53). Maar de overkoepelende conclusie uit het onderzoek is dat 2 jaar te kort is voor de drie grote veranderingen die het meemaken van een instelling vraagt: organisatieverandering, omdenken en structurele (financiële) borging (p.13-15).

2. Vierjarensubsidies

Onderstaande grafiek laat zien hoe negatief of positief de respondenten staan tegenover het idee dat het Fonds binnen deze regelingen toekomstig altijd vierjarensubsidie verstrekt:

De overgrote meerderheid van de respondenten staat positief tegenover dit idee: 92 procent geeft een score 4 of 5 (73 procent geeft een score 5). De SCM-instellingen (gemiddelde score = 4,7) staan er vrijwel even positief tegenover dan de MMP-instellingen (gemiddelde score = 4,6). De instellingen verschillen evenmin in hun toelichtingen op de voor- en nadelen hiervan. Samengevat voor beide regelingen:

Voordelen

- Meer rust en zekerheid: instelling en partners hoeven bijvoorbeeld niet elk jaar af te wachten of ze gezamenlijk verder kunnen; vierjarensubsidie beschermt iets meer tegen veranderlijkheid in doelen/voorwaarden van fondsen en de veranderlijke politieke wind.
- Meer tijd om het hele traject van onderzoek-uitvoering-evaluatie-verdieping-borging goed te kunnen doorlopen: tijd voor het op gang brengen van trage processen met een lange opstartfase en doorlooptijd, en van lange termijn ontwikkelingen. Tijd voor onderzoek en tussentijds bijsturen. Ook meer tijd om de nieuwe werkwijze/aanbod bekend te laten raken bij de lokale overheid en er financiële ondersteuning voor te laten ontstaan bij gemeentelijke afdelingen.
- Meer continuïteit en daardoor grotere kans op duurzame resultaten: medewerkers kunnen echt ervaring opdoen met meemaken/samenwerken. Er is tijd voor verankering/borging van de werkwijze in de organisatie, voor verduurzaming van programma en relaties. “*Door de lange termijn kun je iets realiseren dat meetbaar is.*”

- Meer betrouwbaarheid: vierjarensubsidie biedt een betere startpositie om vertrouwen op te bouwen met partners, deelnemers, omgeving, et cetera. *“Je bent geen ‘eendagsvlieg’ die eenmalig langskomt om een projectje te doen.”*
- Meer financiële zekerheid: financiële afspraken met partners kunnen voor langere tijd vastgelegd worden. Medewerkers kunnen langer aan het initiatief verbonden worden. Voor sommige instellingen is de lange looptijd prettig voor de matching met de gemeentelijke subsidie.
- Vermindering administratieve druk: instellingen zijn minder tijd kwijt aan het jaarlijks aanvragen voor vervolgvactiteiten en er blijft meer tijd over voor het werken met de deelnemers.

MMP-instelling: *“Eigenlijk heeft het alleen maar voordelen voor instellingen. Het is een voordeel om aan de lokale overheid te laten zien waaraan de instelling zich de komende vier jaar committeert. Met vierjarensubsidie is het makkelijker om al in de aanvraag te schrijven hoe je gaat implementeren. Met kortere looptijden weet je nooit of daar nog genoeg geld en tijd voor is, nadat je de activiteiten hebt getest en gedraaid. Ook voorkomt het Fonds zo dat projectgelden ophouden voordat het kunstplan voorbij is. Tussentijds is het lastig om subsidie te regelen. Dan moet de instelling kijken wat het kan doorzetten van de aanpak, zonder extra mensen en middelen. Als de aanpak dan niet geheel stopt, wordt het in iedere geval minder.”*

SCM-instelling: *“Wij hebben ervaren dat een duurzame samenwerking tussen cultuur en zorg een lange adem vereist. Met name zorg- en welzijnspartijen worden bestuurd aan de hand van protocollen en ‘systemen’ die soms haaks staan op de werkwijze in de cultuursector. Het heeft veel tijd nodig om met elkaar te leren werken en de gezamenlijke doelstellingen duurzaam te integreren. Zorg en welzijnsorganisaties zijn vooral nog gewend om culturele projecten projectmatig of incidenteel in te zetten en nog geen onderdeel te laten zijn van de zorg- en welzijnsopdracht van de betreffende partijen.”*

Nadelen

Verschillende instellingen zien helemaal geen negatieve consequenties, andere instellingen noemen:

- Inflexibiliteit in plannen: lastig om vooraf een plan voor vier jaar in te vullen. Hoe langer de looptijd hoe groter de kans dat de doelen uit de aanvraag gaandeweg het traject verschuiven. Als er geen ruimte is voor tussentijdse visiewijziging, organische ontwikkelingen, inspelen op onverwachte omstandigheden en de actualiteit, dan is een vierjarensubsidie een nadeel. *“Lange termijn is alleen fijn met flexibiliteit.”*
- Inflexibiliteit in bestedingen: de besteding is minder flexibel als alles vooraf voor vier jaar vastligt; bij een gelijkblijvend maximaal aan te vragen bedrag, is bovendien het jaarlijks te besteden budget kleiner.
- Bezwaar tegen ‘altijd’ vierjarensubsidie: er moet maatwerk en keuze mogelijk zijn voor instellingen, want niet alle projecten lenen zich voor een vierjarensubsidie. Het is een nadeel als ruimte voor experiment of het uitproberen van nieuwe werkmethodes, verdwijnt.
- Minder vaak aanvragen en mogelijk minder gehonoreerde aanvragers: instellingen kunnen maar eenmaal per vier jaar aanvragen; tussentijds kunnen geen nieuwe aanvragers worden toegelaten tot de regeling. Met gelijkblijvende budgetten voor de regelingen kunnen er minder instellingen gesubsidieerd worden.
- Gebrek aan urgentie: sommige instellingen vrezen een te laag uitvoeringstempo door gebrek aan urgentie als gevolg van de lange looptijd; enkele instellingen rapporteren een houding van “op de lange baan schuiven” of “achterover leunen” bij hun partners. Ze zijn van mening dat een looptijd van twee jaar enige tijdsdruk geeft, waardoor actie of aanpassing eerder worden ondernomen.
- Ook vier jaar is niet structureel: er blijft onzekerheid. Lukt het om ook na afloop van de subsidie weer voldoende (andere) fondsen te werven om de begroting dekkend te krijgen en aan de norm van eigen inkomsten/opbrengsten te voldoen? *“Als in het nieuwe kunstplan de exploitatiesubsidie niet fors omhoog gaat en eind 2025 de regeling afloopt, moeten we weer op zoek naar potjes om verder te kunnen bouwen. Dat maakt de toekomst onzeker.”*
- Gebrek aan controle? Verschillende instellingen vragen zich af wat het Fonds kan doen met instellingen waarvan gedurende de vierjarensubsidie blijkt dat deze niet leveren wat ze hebben beloofd? *“Dat er ruimte is om te falen is goed, maar vier jaar falen is lang!”*

MMP-instelling: *“Als er alleen vierjarensubsidies worden verstrekt, is er geen ruimte voor een instelling die wil experimenteren of minder ervaren is en eerst wil verkennen. Ook bij de MMP-regeling zou je een korter lopende opstapregeling willen, waarna een succesvolle instelling kan doorstromen in de vierjarenregeling. Of een drie-sporen regeling vergelijkbaar met SCM. Waarbij in Spoor 1 ook voor een experiment kan worden aangevraagd.”*

SCM-instelling: *“Je wilt natuurlijk het liefst continuïteit in de activiteiten en samenwerking. Maar alles hangt er vanaf hoeveel bewegingsruimte je hebt in die vier jaar. Langlopend kan ook ingewikkeld zijn in een dynamische omgeving. Als er bij je partner een medewerker weggaat, kan dat effect hebben op de samenwerking of de projectstructuur met gevolgen voor de prestatieafspraken die voor vier jaar vaststaan. Je hebt flexibiliteit nodig.”*

Voorwaarden of manieren om mogelijke belemmeringen weg te nemen:

- Kijk naar de subsidievoorwaarden, waaronder de flexibiliteit in de plannen, de onderdelen waarvoor kan worden aangevraagd, het maximale subsidiebedrag, en evaluatievoorwaarden:
  - De regeling moet flexibel zijn voor tussentijdse aanpassingen in de planning en ruimte bieden om een percentage van het budget te verschuiven.
  - Het maximaal aanvraagbedrag zou verhoogd moeten worden. *“Als het om hetzelfde maximale budget gaat dan is spreiding over vier jaar niet per se wenselijk.”*
  - Tussentijdse rapportage, evaluatie en/of gesprekken met het Fonds fungeren als een ‘stok achter de deur’, voorkomen dat er te laat wordt bijgestuurd als doelen niet behaald worden en bieden gelegenheid de afspraken tussen de partners te hernieuwen (indien nodig).
- Bied in de regelingen de mogelijkheid om, behalve voor vierjarensubsidie, voor kortere of verkennende trajecten aan te vragen. Veel instellingen (ook MMP-instellingen) noemen expliciet dat ze positief staan tegenover de SCM-regeling die meer middelen en flexibiliteit via de drie sporen biedt.
- Werk met coaches: Gevoel van urgentie kan behouden blijven door te werken met coaches die gesprekken voeren met instellingen over voortgang en dilemma’s tijdens het proces.
- Laat de regelingen doorlopen, stop ze niet na vier jaar. Enkele instellingen vragen zich zelfs af of er een “cultuurparticipatie BIS” kan ontstaan, om bepaalde instellingen langdurig te ondersteunen.

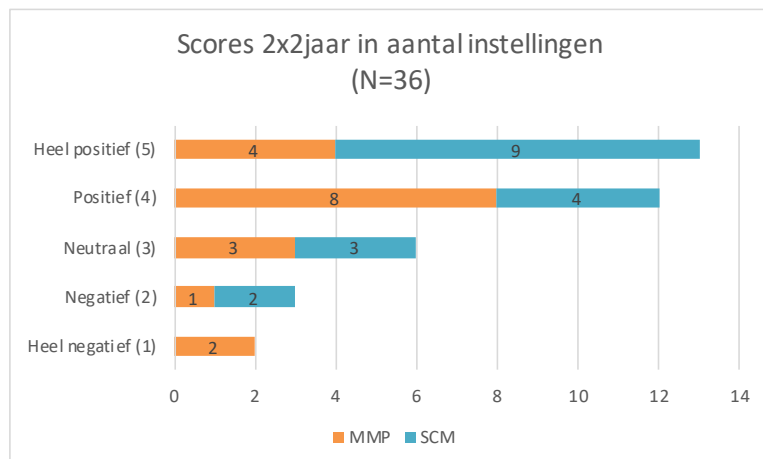
Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

Uit de rapportage, aangevuld met informatie uit de toenmalige interviews:

- Hoe langer de looptijd, hoe meer tussentijdse contactmomenten tussen aanvrager en Fonds nodig zijn. Om het gesprek op gang te houden over de voortgang, in hoeverre het meemaken beklijft, behoeften van de instelling, wat er kan/moet gebeuren na afloop van de toegekende subsidie en hoe het financiële vervolg eruitziet.
- Ook in het MMP-onderzoek vroegen instellingen zich af hoe bij een looptijd van twee of drie jaar de verantwoording en de frequentie daarvan het beste zou kunnen worden ingericht.
- Dat ook vierjarensubsidies niet structureel zijn, was eveneens een conclusie uit het MMP-onderzoek: participatie, publiekswerk en meemaken is geen project en heeft altijd ondersteuning nodig. Deze functies zouden verankerd moeten zijn in de basisfinanciering van instellingen, aldus meerdere instellingen. *“Fondsen denken altijd dat het na drie jaar wel klaar is en financieel op eigen benen kan staan, maar meemaken kent geen verdienmodel.”* Meemaken vraagt om een structurele regeling bij het Fonds en niet om de afwisseling van regelingen (eerst regeling community art, dan MMP, wat volgt als de MMP-regeling afloopt?). Met wisselende regelingen blijft het denken projectmatig. Instellingen vroegen zich dan ook af: Hoe kunnen instellingen gesteund worden om dit werk te blijven voortzetten? Waarom kent het Fonds als enige rijkscultuurfonds geen meerjarige instellingsubsidies, behalve voor kunstfestivals, talentontwikkeling en erfgoedmanifestaties?

3. Subsidieperiode van 2 x 2 jaar

Onderstaande grafiek laat zien hoe negatief of positief de respondenten staan tegenover het idee dat het Fonds binnen een vierjarenregeling ruimte maakt om voor 2 x 2 jaar te kunnen aanvragen:

In het totaal staat 69 procent van de respondenten positief tegenover dit idee (score 4 of 5). De SCM-instellingen (gemiddelde score = 4,1) staan er iets positiever tegenover dan de MMP-instellingen (gemiddelde score = 3,6). De instellingen verschillen in grote lijnen niet in hun toelichtingen op de voor- en nadelen hiervan. Samengevat voor beide regelingen, onder vermelding van kleine nuances:

Voordelen

De twee MMP-instellingen die een score 1 geven, zien *geen* voordelen van een 2 x 2 jaar subsidie (hun toelichting: twee jaar is te kort, te incidenteel). De overige respondenten kunnen zich voordelen voorstellen, ook als deze niet per se op hun eigen instelling van toepassing zijn, maar wel voor instellingen die kleiner of minder ver in hun meemaak/samenwerkingsproces zijn. De genoemde voordelen samengevat:

- Meer flexibiliteit en aanpassingsmogelijkheden: tussentijds ervaringen verwerken en plannen aanpassen als een project stroef loopt. *“Het voordeel van 2 x 2 jaar subsidie is dat je vanuit een sterke evaluatie en reflectie een aansluitende richting kunt geven aan de nieuwe periode.”* *“Een ‘stevig evaluatiemoment’ biedt het Fonds het voordeel van een tussentijds controlemoment.”*
- Meer mogelijkheid om experiment of simpelweg korter lopende projecten te faciliteren.
- Mogelijkheid om gefaseerd te werken: eerste twee jaar nadruk op creëren van randvoorwaarden voor duurzame cultuurparticipatie en na de evaluatie in de tweede fase nadruk op borging.
- Mogelijkheid om tussentijds samenwerking met andere partners aan te gaan (indien nodig). *“Aanvragen voor 4 jaar is zeker in een nieuw partnerschap lastig, als niet goed kan worden overzien welke kant het op gaat.”*
- Continuïteit: bij goed verloop hoeft de instelling niet na twee jaar al op zoek naar nieuwe externe financiering om het traject door te zetten.
- Mogelijkheid tot maatwerk per organisatie: indien ook de voorbereiding van de subsidieaanvraag minder intensief, en het verwachtingspatroon mogelijk lager is, verwachten instellingen dat het een voordeel kan zijn voor instellingen die kleiner of nog minder ver in hun ontwikkeling zijn. *“Voor onze organisatie is juist een langere looptijd nodig. Ik kan me echter voorstellen dat het voor kleinere organisaties of individuen wel makkelijker zou zijn.”*
- Het kan een opstap naar vierjarensubsidie vormen.

Nadelen

Enkele respondenten die een score 5 gaven, zien geen nadelen van een 2 x 2 jaar subsidie. De door de overige instellingen genoemde nadelen samengevat:

- Dubbel werk: een aanvraag schrijven is tijdrovend, als een instelling van tevoren weet dat het voor vier jaar wil aanvragen, dan betekent het twee keer aanvragen, administratie en verantwoorden. *“Je wilt de administratieve lasten juist verlagen.”* *“Veel werk voor een kleine organisatie als die van ons met weinig personeel.”*

- Onzekerheid en mogelijk minder continuïteit: de instelling weet niet of de subsidie voor de tweede keer 2 jaar wordt toegekend.
- Enkele instellingen vragen zich af of er niet gewoon behoefte is aan een vierjarenregeling gegeven de trage, langlopende trajecten van meemaken en intersectoraal samenwerken en de genoemde voordelen? *“Het duurt vaak lang voordat een programma als MeeMaakPodia geïmplementeerd is in een organisatie. Juist daarom hebben we de zekerheid nodig dat we daar vier jaar voor kunnen nemen.” “Als je in SCM Spoor 3 zit, is er grote behoefte om juist op langere termijn te denken en niet op korte termijn.”*
- Langetermijn ontwikkelingen kunnen geremd worden doordat er te veel gefocust wordt op de eerste twee jaar.

Voorwaarden of manieren om mogelijke belemmeringen weg te nemen:

- Bij een 2x2 jaar subsidie zou de intentie moeten zijn dat de subsidie inderdaad voor in het totaal vier jaar wordt verstrekt. De eerste aanvraag zou het perspectief op de 2e termijn al moeten omschrijven. *“Er zou een mechanisme ingebouwd moeten worden zodat bij succes de tweede keer 2 jaar niet een geheel nieuwe aanvraag doen, betekent.”*
- Tegelijkertijd vinden (andere) respondenten dat het Fonds de mogelijkheid moet hebben om een project na 2 jaar te stoppen. Dan wordt het eigenlijk een 2-jaren-regeling met mogelijkheid tot verlenging.
- Voorkeur voor drie-sporen regelingen: veel respondenten geven ook hier aan dat ze een regeling met drie sporen zoals in de SCM-regeling het meest positief vinden voor het opbouwen van nieuwe expertise/werkwijzen. *“Je hebt ruimte nodig om eerst iets uit te proberen en te mogen mislukken. Met 2 x 2 jaar heb je een controlemoment om te kijken of doorgaan zinvol is. Maar een opbouw met sporen van 1, 2 en 4 jaar is het aller prettigst. Zo kun je beweging houden in de cultuursector, innovatie stimuleren en zorgen dat instellingen risico durven nemen. Want dat doe je in een vierjarenplan toch minder”.*

Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

In het MMP-rapport werd het voorstel gedaan om de vervolgregeling uit een twee-fasen regeling te laten bestaan. Dat werd op een andere manier uitgelegd dan het Fonds nu voor ogen heeft. Uit de rapportage:

Advies looptijd en eventuele fasering (p.19)

Verleng de looptijd van de trajecten in de vervolgregeling. De regeling ondersteunt slechts een deel van een langer veranderproces en de geïnterviewde podia hebben de looptijd als te kort ervaren om de veranderingen goed te kunnen borgen. Een langere looptijd vergroot de kans op een succesvolle verduurzaming van het nieuwe profiel en werkwijze in de organisatie. Overwogen kan worden om de vervolgregeling eveneens open te stellen voor podia uit de huidige regeling, zodat zij hun veelbelovende praktijken kunnen verankeren.

Nu het Fonds momenteel intern de ruimte neemt om nieuwe, opener vormen van subsidiëren te ontwikkelen, raden de geïnterviewde podia en coaches aan om ook voor de vervolgregeling een nieuw instrumentarium te ontwikkelen. Hiervoor noemen zij verschillende mogelijkheden:

> *Vervolgregeling met twee fasen*

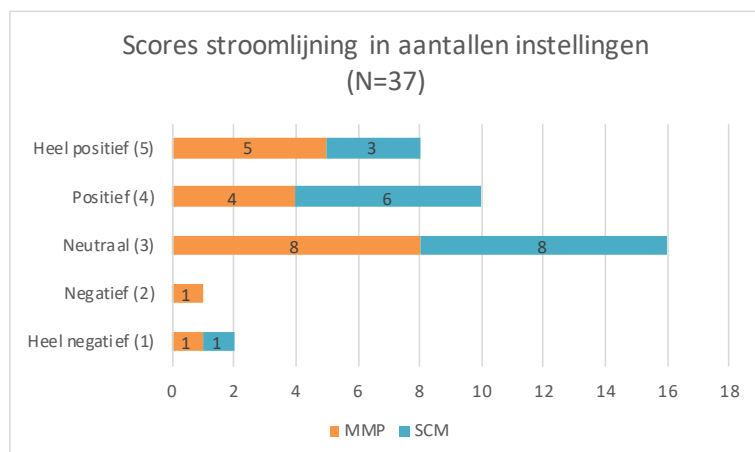
- Startfase: experimenteren met coprogrammeren en kunst maken samen met mensen uit de omgeving van de instelling en vormgeven van het interne verandertraject. Instellingen vragen aan voor een minimale periode van anderhalf jaar en bij voorkeur voor twee jaar.
- Vervolgtraject: verlenging van één jaar voor instellingen die in de startfase serieuze resultaten hebben bereikt. Zit het meemaken na de startfase nog ‘op een eiland’ en lijkt de kans klein dat het (ook financieel) ingebed wordt in de rest van de organisatie? Dan niet verder financieren. De vervolgtrajecten richten zich specifiek op het verankeren van het nieuwe profiel en de werkwijze in de organisatie en financiële verduurzaming.

> *Vervolgregeling met flexibele invulling*

- De vergelijking werd gemaakt met de regeling Presentatie-instellingen voor hedendaagse beeldende kunst van het Mondriaan Fonds. Hierin worden instellingen van uiteenlopende aard en positie in het culturele veld gesteund voor een looptijd van één tot maximaal drie jaar, met bijdragen variërend van € 30.000 tot € 170.000. Hierbij kan een grote instelling evengoed een klein bedrag aanvragen of toegekend kan krijgen, en vice versa. Vertaald naar de regeling MeeMaakPodia, kan zo de vraagbehoefte die samenhangt met de fasen in het proces van ‘ontkiemen’ naar ‘verankering’ gericht gestimuleerd en gesteund worden.

4. Stroomlijning met cultuurplanperiode

Onderstaande grafiek laat zien hoe negatief of positief de respondenten staan tegenover het idee van een gestroomlijnde start van de regelingen en de cultuurplanperiode:

In het totaal staat 49 procent van de respondenten positief tegenover dit idee (score 4 of 5). De SCM-instellingen (gemiddelde score = 3,6) staan er even positief tegenover als de MMP-instellingen (gemiddelde score = 3,6). De instellingen verschillen niet in hun toelichtingen op de voor- en nadelen hiervan. Samengevat voor beide regelingen:

Voordelen

De 18 instellingen die er positief tegenover staan, zien als voordeel dat de planontwikkeling voor de basissubsidie (meerjarenbeleidplannen voor Rijks- of gemeentelijke subsidie) en voor de fondssubsidie synchroon loopt. Plannen kunnen in één keer ingediend worden, kunnen beter op elkaar afgestemd worden en de meemaak/samenwerkingsprojecten kunnen in de meerjarenbeleidsplannen worden opgenomen. Als ook de verslaglegging parallel met gemeente en Rijk (en andere fondsen) loopt, dan denken deze respondenten, dat het hen veel werk zal besparen. Ze vinden dat het Fonds dan van de aanvragers mag verwachten dat ze in hun gebruikelijke jaarverslagen expliciet de resultaten van het meemaken of samenwerken, beschrijven.

Een deel van de 16 instellingen die er neutraal tegenover staan, licht toe dat zolang er maar vierjarenregelingen zijn/komen, het hen niet uitmaakt of er wel of geen sprake is van stroomlijning. De anderen staan er neutraal tegenover omdat hun instelling geen steun ontvangt van OCW, provincie en/of gemeente, of dat de cultuurplanperiode van hun gemeente niet synchroon loopt met de landelijke cultuurplanperiode – dat blijkt voor meerdere (kleinere) gemeenten het geval. Een van de twee respondenten die er negatief tegenover staan, geeft als toelichting dat hun instelling (daarom) meer baat zou hebben met stroomlijning met de lokale overheid. *“Die wordt sowieso veel te vaak vergeten.”*

Nadelen

Tien instellingen zien geen nadelen. De overige instellingen noemen een of meer van de volgende nadelen:

- **Inflexibiliteit:** het haalt de mogelijkheid weg om tussentijds op urgente situaties of maatschappelijke ontwikkelingen in te spelen. *“Het kan nieuwe ideeën belemmeren”. “Het kan ook een bepaalde starheid teweeg brengen”.*
- **Lange overbruggingstijd** tot de volgende aanvraagmogelijkheid als de deadline net voorbij is of de subsidie niet is toegekend; tussentijds kunnen er geen nieuwe instellingen een aanvraag doen.
- **Het blijven twee omvangrijke aanvragen die veel tijd kosten:** *“De culturele sector komt helemaal in een stresssituatie terecht met twee gelijktijdige grote aanvragen en de onderlinge concurrentie komt dan ook allemaal samen.”*
- **Door de accentverschillen op de verschillende bestuurlijke niveaus blijft aanvragen een uitdaging.** *“Dat wordt twee keer een meerjarenbeleidsplan aanvragen. Lokaal voor binnenschoolse en landelijk voor buitenschoolse cultuureducatie. Dat vraagt voor een kleine organisatie extreem veel tijd en inzet.”*

- Financieel risico: als de belangrijkste inkomstenbronnen in hetzelfde tijdschema zitten, ontstaat het risico om “cold turkey te moeten stoppen met alles wat je doet” in het geval die gelijktijdig aflopen en geen vervolg krijgen. Een ander genoemd gevaar van koppeling van financieringsstromen is dat het “hele meerjarenplan instort dat als een van de twee subsidies niet wordt toegekend”.
- Mogelijke uitsluiting van instellingen: stroomlijnen uitgelegd als koppeling van de financieringsstromen (eventuele voorwaarde dat bij rijk/gemeente en Fonds aangevraagd moet worden), zien de instellingen als nadelig. Dat sluit veel instellingen uit, die juist afhankelijk zijn van steun van het Fonds en (nu) niet met de cultuurplanperiode te maken hebben. “Het kan leiden tot nog meer aandacht voor alleen het topsegment”. Bibliotheken geven eveneens expliciet aan flexibiliteit te willen behouden om op andere momenten te kunnen aanvragen dan bij de start van de gemeentelijke cultuurplanperiode.
- Stroomlijning versterkt het denken in vierjarentranches (dit geldt vooral voor BIS-instellingen): als een instelling halverwege de cultuurplanperiode aanvraagt voor vierjaren subsidie bij het Fonds, kan deze al zes jaar vooruit denken en plannen.

Voorwaarden of manieren om mogelijke belemmeringen weg te nemen:

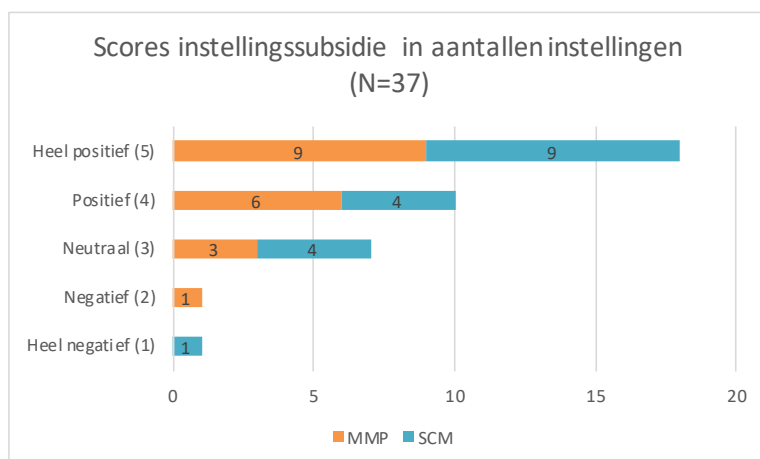
In het geval het Fonds voor stroomlijning kiest, zien de respondenten graag dat er een “flexibele optie” behouden blijft, of dat er een “meerjarige overgangssubsidie” kan worden toegekend waarmee de periode tot de volgende cultuurplanperiode kan worden overbrugd.

Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

Hierover is in het MMP-onderzoek 2020-21 niets opgemerkt.

5. Project- en/of instellingssubsidie

Momenteel worden binnen de regelingen projectsubsidies verstrekt. Onderstaande grafiek laat zien hoe negatief of positief de respondenten staan tegenover het idee van het Fonds om toekomstig uitsluitend met instellingssubsidie te werken binnen deze regelingen:

In het totaal staat 76 procent van de respondenten positief tegenover dit idee (score 4 of 5). De SCM-instellingen (gemiddelde score = 4,1) staan er vrijwel even positief tegenover als de MMP-instellingen (gemiddelde score = 4,2). De instellingen verschillen niet in hun toelichtingen op de voor- en nadelen hiervan. Samengevat voor beide regelingen:

Voordelen

- Instellingssubsidie is “logisch”: respondenten wijzen erop dat ze een instelling zijn en meer kosten hebben dan alleen voor een project. Daarnaast is het logisch, “want we willen allemaal naar duurzaam, maar de financiering is projectgericht.” En omdat het beter past bij de doelen van de regelingen: “Instellingssubsidie betekent dat wordt erkend dat het meemaken niet alleen activiteitengericht, maar impactvol op de organisatie is. Ook de financiering moet een vliegwiel voor organisatieverandering

zijn.” “De ontwikkeling van een duurzame integratie van zorg en welzijn wordt gehinderd wanneer de financiering projectgerelateerd is en daarmee (deels) contrair aan onze doelstellingen is”.

- Instellingssubsidie helpt het dekken van kosten voor overhead, professionalisering en ontwikkeling: vooral voor kleine instellingen (of die zonder basissubsidie) en projectorganisaties geldt dat het lastig is om de overhead gedekt te krijgen, terwijl ook een project niet zonder overhead uitgevoerd kan worden. *“Met name de personele kosten drukken op de begroting, met een instellingssubsidie kan de instelling gericht en meerjarig personeel aantrekken voor het project.”* Ook professionaliserings- en ontwikkelingskosten zijn lastig extern te financieren. Ze worden niet gedekt met de basissubsidies van instellingen en niet met projectfinanciering: *“We kunnen het project nu wel uitvoeren, maar we kunnen als stichting heel moeilijk doorgroeien zodat we een aanvraag kunnen doen voor de volgende cultuurplanperiode. Bijvoorbeeld onze strategieontwikkeling is nu ‘vrijwilligerswerk’.” “Een instellingssubsidie zou rust en ruimte geven om te professionaliseren.”*
- Instellingssubsidie is “welkom”: andere (kleinere) fondsen verstrekken vaak eveneens alleen projectfinanciering. *“Met instellingssubsidies kan het Fonds voor Cultuurparticipatie een groot gat in het aanbod aan subsidiemogelijkheden opvullen.”*
- Instellingssubsidie draagt bij aan duurzame ontwikkeling: met instellingssubsidie kan het project organisatiebreed uitgevoerd worden, wat zorgt voor een grotere draagkracht binnen de organisatie en betere afstemming van inzet en focus van medewerkers. Er kunnen processen ondersteund worden die bij participatief werken soms belangrijker zijn dan het artistiek resultaat en die doorlopen nadat het project is afgerond. De instelling is vrijer om de inzet van de subsidie af te stemmen op de ontwikkelfase waarin het proces zich bevindt, wat de slagingskans vergroot.

Nadelen

Veel instellingen zien geen nadelen en zeggen juist dat “dit echt iets is wat nodig is binnen het huidige cultuurbestel.” De nadelen die gesignaleerd worden zijn samengevat:

- Positief over instellingssubsidie, maar niet uitsluitend: verschillende instellingen geven aan dat ze ook op projectbasis willen kunnen blijven werken.
- Verschillende respondenten vrezen kansenongelijkheid: niet alle culturele partijen zijn een instelling of voelen/noemen zich zo en vragen mogelijk daarom niet aan. Door uitsluitend met instellingssubsidie te werken, mist het Fonds mogelijk kleinere, flexibelere en misschien zelfs inventievere aanvragen.
- Minder instellingen ontvangen subsidie: verschillende instellingen gaan ervan uit dat een instellingssubsidie hoger is dan een projectsubsidie. Bij een gelijkblijvend budget voor de regeling kunnen dan minder instellingen subsidie ontvangen.
- Ze signaleren kans op oneigenlijk gebruik van de subsidie: op het ‘verwateren’ regelingsdoelstellingen en/of op institutionalisering. *“Je wilt niet dat de toegekende subsidie wordt uitgesmeerd over de afdeling programmering, communicatie, en techniek, en dat de instelling dan denkt dat dit ‘meemaken’ is.” “Je verliest grip op wat er gebeurt met het geld. De kans bestaat dat specifieke doelen van de FCP-regelingen ondersneeuwen ten opzichte van bijvoorbeeld de kernfunctie van de instelling.”*
- Negatieve invloed op overige financiers? Sommige instellingen vrezen dat gemeenten kunnen denken dat ze hun handen van instellingen kunnen trekken wanneer die een meerjarige instellingssubsidie van het Fonds ontvangen.

Voorwaarden of manieren om mogelijke belemmeringen weg te nemen:

- Formuleer duidelijk gedefinieerde kaders waarvoor de instellingssubsidie kan worden ingezet. Genoemd zijn: overhead, ontwikkeling/professionalisering van de organisatie, activiteiten (maar niet alleen maar), en ruimte voor verbreding (innovatie en ontwikkeling van nieuwe trajecten).
- Idealiter blijft ook de mogelijkheid bestaan om een projectsubsidie aan te vragen voor kortere trajecten, voor experiment, et cetera.
- Houd ook (meerjarige) instellingssubsidies open voor kleine organisaties (zoals nu in Spoor 3 van de SCM-regeling).
- Richt een andere manier van evalueren en verantwoorden in rondom de instellingssubsidie:

MMP-instelling: *“Laat de toegekende middelen niet geheel opgaan aan exploitatiekosten. Vind een vorm voor eerlijke verslaglegging over het interne proces; over hoe effecten van de meemaakactiviteiten boven de regeling uitstijgen en de organisatie veranderen. Geef inhoudelijk meer ruimte, maar reken streng af op ‘goed inzichtelijk gemaakte’ bestedingen.”*

SCM-instelling: *“Gezien de schaal van onze activiteiten en omvang van onze doelgroep is een instellingssubsidie eigenlijk een vereiste gezien de overheadkosten. Maar het vraagt wel een andere manier van evalueren en verantwoorden: het toetsen van kwaliteit naast kwantiteit. Evalueer de impact op de doelgroep én op de organisatieontwikkeling. Het vraagt ook om het dekken van kosten voor impactonderzoek. Het vraagt om een sparringpartner bij het Fonds voor een doorlopend gesprek over voortgang. Het vraagt om meerdere en creatievere evaluatie-instrumenten. Het formulier van het Fonds werkt met samenwerkingspartners, maar hoe evalueer je op zinnige wijze met een minderjarige doelgroep? Hoe evalueer je zo dat dit het proces niet verstoort, wie de deelnemers ook zijn? Je kunt coaches inzetten om het proces te volgen en te begeleiden, maar ze kunnen ook een rol vervullen in de evaluatie. Ben terughoudend met te veel en te vaste prestatie-eisen in subsidieregelingen, want de behoeften van de mensen in de wijken, die wij centraal stellen, botsten soms met de doelen van subsidieregelingen.”*

Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

In hoeverre de MeeMaakPodia hun subsidie al op instellingsniveau hebben ingezet, in de zin van het inzetten van delen van het budget voor meer dan enkel activiteitenkosten, kan met de veldconsultatie niet worden achterhaald. Het vormde ook geen onderzoeksvraag in het onderzoek in 2020-2021. Uit dat onderzoek bleek wel de worsteling met de projectsubsidie: dit type subsidie kwam niet voldoende overeen met de impuls die de regeling wilde geven. Ondanks de ruimte voor experiment en de relatieve openheid en vrijheid van de regeling (evenals de coulante reactie van het Fonds op aangepaste plannen), vroegen de instellingen om een nadrukkelijker focus in de opzet van de regeling op stimulering van de organisatieontwikkeling en het ontwikkelen van een bijpassend(er) instrumentarium voor aanvraag, beoordeling en evaluatie (p.53). Als organisatorische ontwikkeling mede een beoogd doel van een instellingssubsidie is, dan komt de omzetting van project- naar instellingssubsidie (deels) aan dit verzoek tegemoet.

Uit de rapportage: Gevraagd naar wat ze ervan vonden dat het Fonds met de MMP-regeling de functie van podia wil verbreden, noemen de respondenten het “erg waardevol” dat het in de regeling – behalve om projecten – ook om attitude- en organisatieverandering gaat (p.53-54). Hoewel de regeling een ontwikkeling binnen instellingen stimuleert en door het Fonds bedoeld is als stimuleringsregeling, constateren de instellingen dat de formele kaders van de regeling niet op organisatieverandering zijn gericht (p.16). Instellingen worstelen hierdoor in de aanvraag, in de praktijk en in de verantwoording met de spanning tussen de gemaakte prestatieafspraken (zoals aantallen activiteiten en deelnemers) en het bewerkstelligen van interne organisatorische veranderingen. De praktijk wees uit dat de activiteitenplannen uit de aanvraag soms bij aanvang al achterhaald waren of veranderden nadat de interactie met de meemakers was begonnen – de uitkomst van het meemaken is ongewis, maar de prestatieafspraken over de activiteiten zijn dan al lang gemaakt. Bij de verantwoording lieten zich de verslagen inhoudelijk prima schrijven, de organisatorische koerswijziging was met woorden te duiden, maar hoe moesten instellingen die in de cijfers vangen die gevraagd werden in de evaluatieformulieren op ‘mijn-Fonds’?

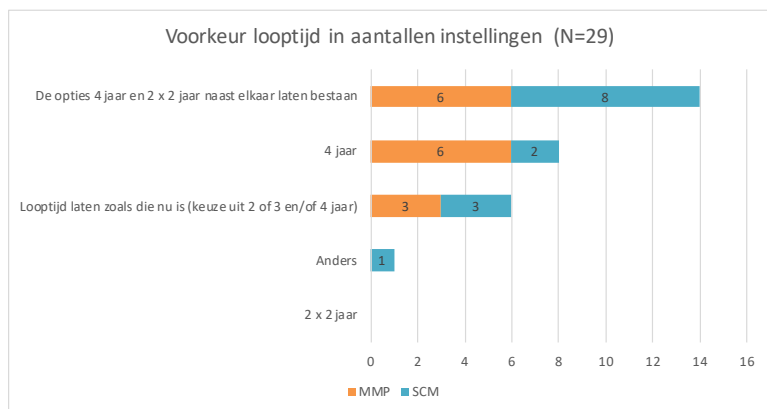
Andere relevante conclusies en gesignaleerde risico’s uit de rapportage:

- Het Fonds steunt activiteiten terwijl het een verandering in de organisatie verwacht (of hoopt dat het meemaken naar de hele organisatie uitstraalt).
- Fonds en instellingen denken in projecten, het verstrekken van projectsubsidie versterkt dit. Omdat het meemaken over verandering in instellingen gaat, is het zinvol om vanaf het begin aandacht te hebben voor de organisatieontwikkeling. Sommige podia kwamen er nu pas later achter dat het ook daarom gaat.
- De instellingen uitten behoefte aan structurele steun van publiekswerk, zonder de “klem van projectregelingen”. Veel instellingen hebben de formule niet gevonden om het meemaken te integreren in de eigen bedrijfsvorming.
- Met projectsubsidie bestaat het risico dat het meemaken maar een klein deel van de organisatie raakt, met name in grote instellingen.
- Met projectsubsidie bestaat het risico dat de activiteiten stoppen als de regeling/subsidiering stopt, terwijl participatie geen ‘project’ is maar een “doorlopende basisfunctie”.

6. Voorkeuren en verwachtingen

Voorkeur voor looptijd

In de survey zijn de instellingen gevraagd hun voorkeur voor een looptijd aan te geven:

Met de keuze voor de optie 'looptijd laten zoals die nu is (2, 3, 4 jaar)' of de optie 'vierjaren- en 2 x 2 jaar-subsidie naast elkaar laten bestaan', kiest 69 procent van de respondenten voor het bieden van flexibiliteit en daarmee voor kansen voor zoveel mogelijk verschillende instellingen. Deze twintig instellingen denken dat de regelingen zo beter maatwerk kunnen bieden: ze willen de keuze aan de instelling laten om de looptijd te kiezen die het beste past bij de aard van de projecten en samenwerking. Omdat alle organisaties gelijke kansen verdienen, zeggen ze, is maatwerk (dus keuze) nodig omdat het uitmaakt in welke ontwikkelingsfase de instelling zich ten opzichte van het doel van de regeling, bevindt.

Ook hier uiten verschillende instellingen in hun toelichting een voorkeur voor een opbouw die vergelijkbaar is met de drie sporen van de SCM-regeling: een instelling kan één jaar een nieuwe aanpak en/of partnerschap ontwikkelen, daarna voor twee jaar aanvragen om de werkwijze, activiteiten en samenwerking te verstevigen en uit te bouwen, om vervolgens vier jaar te kunnen verdiepen, borgen en zich van ondersteuning door gemeenten of andere partijen te verzekeren, *"die tegen die tijd ook zien dat het werkt."*

Acht instellingen hebben een voorkeur voor vierjarensubsidie, met als toelichting dat dat het beste past bij de fase waarin hun organisatie zich nu bevindt. Daarnaast sluit het volgens hen goed aan bij een basisfinanciering die de vierjaarlijkse kunstencyclus volgt, en biedt het duidelijkheid voor een langere periode en kan er met deze vorm van subsidiering een duurzame verandering worden bewerkstelligd. Eenmaal is de keuze 'anders' aangeklikt, met de toelichting 'Langer dan vier jaar'.

Verwachtingen

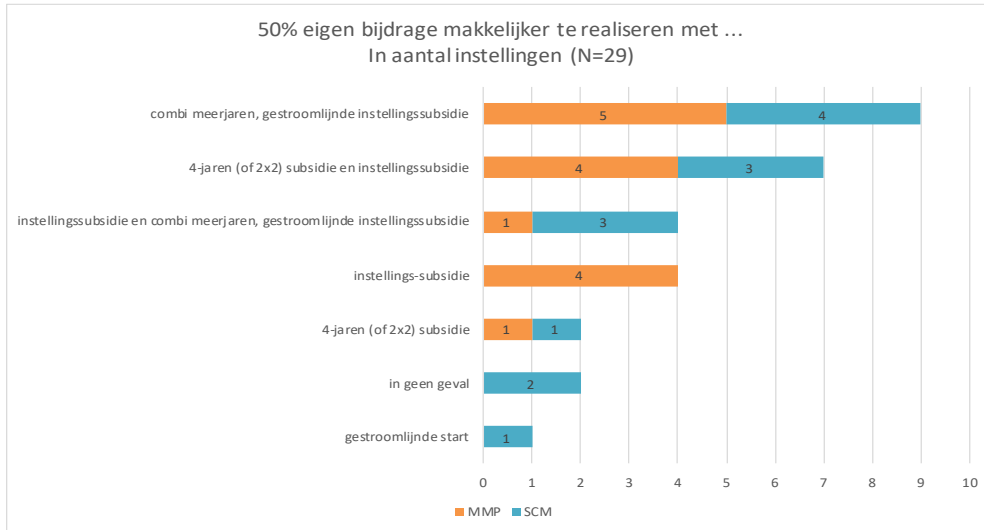
De respondenten hebben hun verwachtingen aangegeven over welke ideeën van het Fonds bepaalde doelen makkelijker realiseerbaar maken: het realiseren van 50% eigen bijdrage, de begroting dekkend krijgen, de benodigde organisatorische veranderingen realiseren, hun participatiedoelen bereiken en het meemaken/samenwerken in de organisatie borgen. Onderstaande tabellen geven per doel aan welke ideeën van het Fonds ter verbetering van de regelingen de respondenten hiervoor het meest effectief achten. De conclusies zijn samengevat:

- Voor alle doelen verwacht het merendeel van de respondenten (tussen de 52% en 69%) dat een combinatie van ideeën het makkelijker maakt om deze te bereiken.
- Het vaakst genoemd wordt een combinatie van alle ideeën (vierjarensubsidie - inclusief 2 x 2 jaar, een gestroomlijnde start en instellingssubsidie), gevolgd door een combinatie van vierjarensubsidie (inclusief 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie.
- Van de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt, verwachten vooral veel MMP-instellingen dat met een instellingssubsidie het doel makkelijker te realiseren zal zijn. SCM-instellingen kiezen dan iets vaker voor vierjarensubsidie (inclusief 2 x 2 jaar).
- De minst hoge verwachtingen hebben de respondenten van het idee de start van de vierjarensubsidies met de cultuurplanperiode te stroomlijnen. Stroomlijning valt uit de voorgestelde combinaties

wanneer respondenten niet voor de combinatie van alle ideeën kiezen, en slechts twee keer wordt een ‘gestroomlijnde start’ als *enig* idee dat het ‘doel’ vergemakkelijkt, genoemd.

- Slechts twee keer wordt gekozen voor de antwoordcategorie ‘in geen geval’: twee SCM-instellingen verwachten dat het realiseren van de 50% eigen bijdrage door geen van de ideeën makkelijker wordt.

50% eigen bijdrage

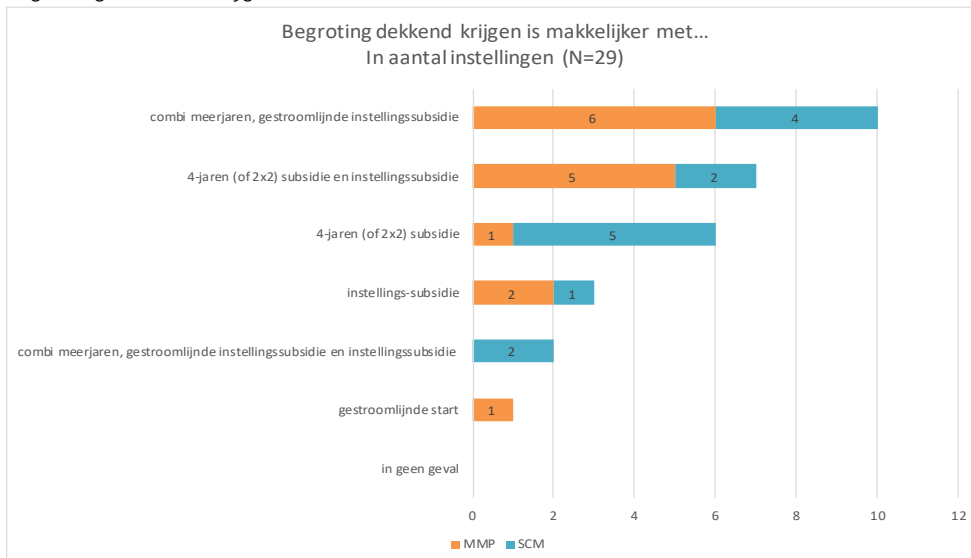

Over het realiseren van de 50% eigen bijdrage denkt het merendeel van de instellingen (69% - 10 MMP- en 10 SCM-instellingen) dat dit makkelijker wordt als er een combinatie van ideeën wordt doorgevoerd. Het vaakst genoemd wordt een combinatie van alle ideeën, gevolgd door een combinatie van vierjarensubsidie (inclusief 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie. Voor drie SCM- en een MMP-instellingen geldt dat het doel makkelijker te realiseren zal zijn met een combinatie van alle ideeën of door alleen met instellingssubsidie te werken.

Van de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt (31%), verwachten vier MMP-instellingen dat ook alleen een vierjarensubsidie zal helpen, terwijl twee SCM-instellingen juist van mening zijn dat het in alle gevallen lastig blijft om 50% eigen bijdrage te realiseren.

Uit de interviews blijkt een verschil tussen meer traditionele kunstinstellingen, die aangeven dat 50 procent eigen bijdrage altijd een uitdaging blijft, en kleinere culturele organisaties die ondernemender te werk gaan en door de verkoop van bijvoorbeeld design, de verhuur van hun locatie, door prijsafspraken met partners uit zorg of welzijn, et cetera, minder moeite hebben om in de 50 procent eigen bijdrage te voorzien.

Begroting dekkend krijgen

Met betrekking tot het dekkend krijgen van de begroting, verwacht eveneens het merendeel van de instellingen (66% - 11 MMP- en 8 SCM-instellingen) dat dit makkelijker wordt als er een combinatie van ideeën wordt doorgevoerd. Ook hier het vaakst genoemd is de combinatie van alle ideeën, gevolgd door de combinatie met vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie. Twee SCM-respondenten verwachten het doel makkelijker te realiseren met een combinatie van alle ideeën of door alleen met instellingssubsidie te werken.

Van de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt (34%), verwachten drie respondenten dat het doel makkelijker te realiseren is met instellingssubsidie en zes dat dit het geval is met een vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar).

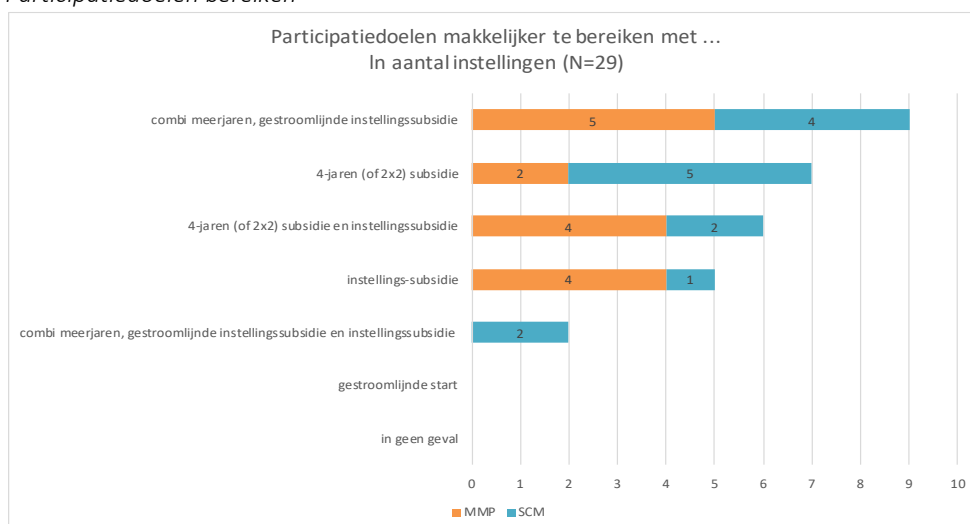
Organisatorische veranderingen realiseren

Ook over het realiseren van de benodigde organisatorische verandering denkt iets meer dan de helft van de respondenten (52% - 7 MMP- en 8 SCM-instellingen) dat dit makkelijker wordt als er een combinatie van ideeën wordt doorgevoerd. Het vaakst genoemd is wederom de combinatie van alle ideeën, gevolgd door de combinatie met vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie. Ook hier geven een paar SCM-respondenten aan dat het doel makkelijker te realiseren wordt met een combinatie van alle genoemde ideeën of door alleen met instellingssubsidie te werken.

Van de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt (48%), verwachten tien respondenten dat het doel makkelijker te realiseren is met instellingssubsidie en vier respondenten denken dat dit het geval is met een vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar).

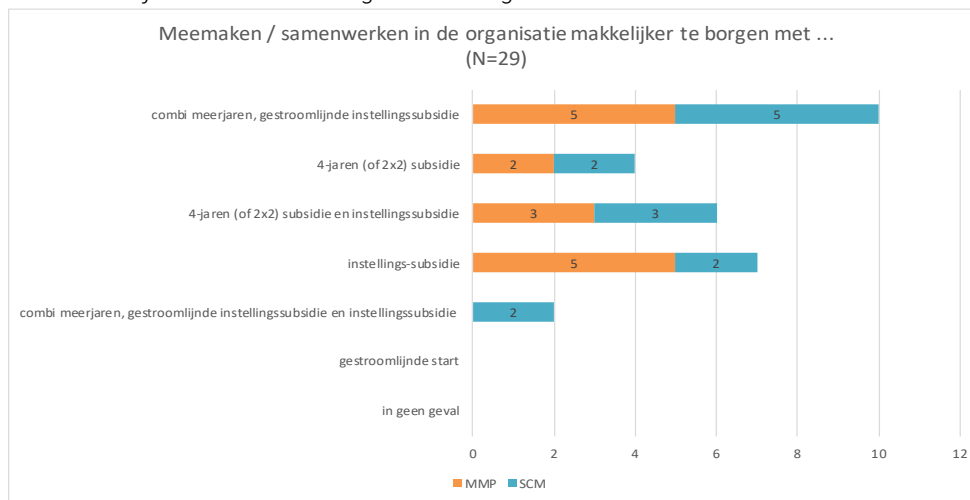
Participatiedoelen bereiken

Ook met betrekking tot de participatiedoelen verwacht het merendeel van de respondenten dat een combinatie van ideeën het makkelijker maakt dit doel te bereiken (59% - 9 MMP- en 8 SCM-instellingen). Het vaakst genoemd is de combinatie van alle ideeën, gevolgd door de combinatie van vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar) en instellingssubsidie. Twee SCM-respondenten geven aan dat het doel makkelijker te realiseren wordt met een combinatie van alle ideeën of door alleen met instellingssubsidie te werken.

Van de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt (41%), zijn vier MMP-respondenten van mening dat een instellingssubsidie het makkelijker maakt om dit doel te bereiken, terwijl SCM-respondenten dan juist voor een vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar) kiezen.

Meemaken of samenwerken in organisatie borgen

Eenzelfde beeld komt ook naar voren met betrekking tot het borgen van het meemaken of samenwerken in de organisatie. Het merendeel van de respondenten verwacht dat dit makkelijker wordt met een combinatie van ideeën (62% - 8 MMP- en 10 SCM-instellingen). Ook de volgorde waarin de combinaties worden genoemd komt overeen. Wederom denken twee SCM-respondenten het doel makkelijker te realiseren met een combinatie van alle ideeën of door alleen met instellingssubsidie te werken.

Ook hier kiezen de respondenten die niet (ook) een combinatie van ideeën hebben aangevinkt (38%), voor alleen een instellingssubsidie (hoofdzakelijk MMP-respondenten). MMP- en SCM-respondenten kiezen in gelijke mate voor het alleen werken met vierjarensubsidie (inclusief de optie 2 x 2 jaar).

7. SCM: gevolgen voor samenwerking culturele en sociale partners

Op de surveyvraag naar welk(e) effect(en) de SCM-instellingen verwachten van de mogelijke aanpassingen van de regeling voor de samenwerking tussen het culturele en sociale domein, geven 10 SCM-instellingen een antwoord. Allen duiden de gevolgen in positieve zin. Samengevat in de woorden van een van hen: *“Langere lijnen, duurzaamheid en daarmee stevigere partnerschappen.”* Overige verwachtingen:

- Met de voorgestelde aanpassingen verwachten de culturele instellingen meer duidelijkheid en structuur te kunnen geven aan de samenwerking met hun sociale partner(s) en makkelijker tot financiële afspraken te kunnen komen met hun partner(s).
- De aanpassingen zouden tegemoet komen aan de frequent aangegeven wens tot het mogelijk maken van een duurzame (langdurige) samenwerking.
- Enkele instellingen wijzen erop dat de toekenning van meerjarensubsidie werkt als een “versterkend kwaliteitskeurmerk”: *“We staan er sterker door. Onze partner wordt ook voor een groot deel vanuit de provincie gesteund. Het feit dat we meerjarige financiering krijgen van een overheidsfonds geeft ons een bepaalde autoriteit.”*

Wat de gevolgen precies zullen zijn, wordt als kanttekening opgemerkt, ligt *“sterk aan de uitwerking van de regelingen en aan de doelen die wij in een volgende periode zouden moeten nastreven”*. Het matchen van de doelen van verschillende fondsen met de eigen missie van de instelling blijft een uitdaging:

SCM-instelling: *“Ik zou zo graag willen dat we iets duurzaam kunnen realiseren, en niet steeds op jacht moeten naar (co)financiering van fondsen die andere doelstellingen hebben. Voor ons zijn fondsen die op sociale verbinding inzetten de meest toegankelijke fondsen. Maar dat doel moeten we dan zien te combineren met de doelstelling van individuele ontwikkeling, verbetering van welzijn en gezondheid. Dat vereist aanpassingen aan je programma en extra activiteiten terwijl we zo graag willen focussen op onze kracht en missie.”*

Bijlage 1 ERVARING MMP-INSTELLINGEN MET BEGELEIDING EXTERNE PARTIJ

Inzichten MMP-onderzoek 2020-2021

De vraag naar hoe de begeleiding door een externe partij wordt ervaren door de MeeMaakPodia, is afdoende beantwoord in het MMP onderzoek 2020-2021. Hierin is de begeleiding uitgebreid aan bod gekomen. De meerwaarde van de begeleiding samengevat: *“Voor gezamenlijk leren en reflecteren is in de sector meestal te weinig tijd, dus dat heeft toegevoegde waarde.”* Ervaringen en advies uit de rapportage:

Coachingsgesprekken (p.51)

- + De meeste instellingen zijn positief: goede gesprekken, kritische vragen, coachend om aanpak en doelen scherp te formuleren. *“De ogen van een senior-buitenstaander helpen om scherp te reflecteren.”*
- Voor goede coaching bij een organisatieverandering vonden instellingen en coaches de frequentie veel te laag (gegeven de budgettaire ruimte waren er twee coachingsgesprekken per jaar).
- Enkele instelling hadden liever zelf de coach willen uitzoeken.

Intervisiebijeenkomsten (p.51/52)

- + Ze zijn een “hart onder de riem”: instellingen ervaren het als prettig dat ze zich tijdens bijeenkomsten telkens realiseren dat iedereen aan het experimenteren is, iedereen zoekt en is arbeidsintensief bezig. En dat ook het Fonds tijdens de bijeenkomsten communiceert dat het een gezamenlijke zoektocht is.
- + Ze bieden wederzijdse inspiratie en zijn momenten van gemeenschappelijk leren: de lezingen en het uitwisselen met collega’s geven inspiratie en handvatten die in de eigen organisatie toegepast kunnen worden.
- + Er zit veel kennis en ervaring bij de betrokkenen; het is zonde om die niet te gebruiken.
- + Wat werkt is ‘echte’ intervisie: tijd om in kleine groepjes thema’s uit te diepen.
- Enkele instellingen vonden ook van de intervisie de frequentie te laag.
- Directies zijn moeilijker te committeren: al zijn directeuren positief en inhoudelijk geïnteresseerd, ze kunnen vaak geen heel dagdeel tijd vrijmaken (grote tijdsinvestering van bestuurders t.o.v. subsidiebedrag).
- Door de COVID-19-pandemie zijn de intervisiebijeenkomsten online gehouden en kwam het ‘echte’ intervisiewerk minder tot zijn recht. Het werd meer bijeenkomst dan intervisie, terwijl veel instellingen liever intervisie dan bijeenkomst willen (geen “franje” met snoepjes, sessies met post-its, etc.).
- Enkele instellingen vonden de groep te divers voor intervisie. De vergelijkbaarheid en toepasbaarheid van de ervaringen worden kleiner als de verschillen tussen de instellingen groot zijn.

Advies instellingen m.b.t. het begeleidingstraject (p.19-20)

Behoud het begeleidingstraject met coaching en intervisiebijeenkomsten, maar organiseer nog meer maatwerk op het niveau van individuele instellingen en werk een traject voor ‘collectief leren’ uit:

- > Behoud coaching als onderdeel van de vervolgregeling: als organisatieverandering en duurzame verankering van meet af aan de focus zijn, richt daar dan ook de coaching door organisatieveranderingsdeskundigen op. Betrek uitvoerders én directies bij de coaching. Laat de analyse van de eigen uitdagingen en kwaliteiten van de medewerkers, die de instelling opstelt in de aanvraag, inhoudelijk richtinggevend zijn.
- > Behoud intervisie als onderdeel van de vervolgregeling: faciliteer gezamenlijke intervisiebijeenkomsten met de gehonoreerde instellingen. Geef gelegenheid om elkaar onderling op te zoeken voor kennisuitwisseling buiten deze bijeenkomsten om. Of laat vaste kleine groepjes, een buddysysteem, et cetera, ontstaan. De organisatie hiervan kan bij de instellingen gelegd worden. Laat ze dit in hun aanvraag plannen en begroten.
- > Ontwikkel een model voor maatwerk: ondersteuningsbehoefte op het vlak van begeleiding, scholing en professionalisering verschilt per instelling. Geef meer keuzevrijheid om af te stemmen op specifieke behoeften en laat instellingen in hun aanvraag reflecteren op wat ze nodig hebben. Denk aan begeleiding op praktische vaardigheden, visieontwikkeling of leiderschapstijl. Ontwikkel daartoe met externe aanbieders een (voucher)systeem waarmee instellingen in hun ontwikkelings-, trainings- of scholingsbehoefte kunnen voorzien.
- > Ontwikkel een breder traject voor collectief leren: Creëer ‘lucht’ voor reflectie en kennisontwikkeling, want daarvoor ontbreekt het de cultuursector structureel aan tijd. De geïnterviewde partijen tonen een enorme honger naar collectieve kennisopbouw. Duid gezamenlijk de democratiserende ontwikkelingen en doorgrond de

diepere principes en consequenties daarvan. Werk gezamenlijk aan een paradigmaverandering in de kunst- en cultuursector: met gehonoreerde instellingen, coaches en het Fonds. Nodig hierbij ook overige stakeholders en belanghebbenden uit, inclusief gemeenten en overige fondsen.

Veldconsultatie

In overleg met het Fonds is in de veldconsultatie niet gevraagd naar de externe begeleiding van de MeeMaakPodia of de kennisdeling door het LKCA in de SCM-regeling. In de interviews is de kennisdeling door een aantal SCM-respondenten spontaan genoemd. Ze geven aan dat ze het positief vinden dat kennisdeling onderdeel is van de regeling en ze de bijeenkomsten waarderen. Voor een respondent is echter de LKCA-projectenmonitor geheel onduidelijk gebleven.

BIJLAGE 2 Surveyvragen

* Vereiste Informatie

BESTE AANVRAGER,

Het Fonds voor Cultuurparticipatie wil de uitvoering van de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (spoor 3) verbeteren. Met dit onderzoek vraagt het Fonds input van de gehonoreerde aanvragers op een aantal mogelijkheden hiervoor. NB: Er zijn nog geen besluiten genomen. Eerst horen we graag de gedachten en voorkeuren van de aanvragers.

Om welke mogelijkheden gaat het?

- Looptijd regelingen verlengen naar 4 jaar en 2 x 2 jaar
- Stroomlijnen van start regelingen met cultuurplanperiode
- Instellingssubsidie i.p.v. projectsubsidie

Onderstaande vragen gaan eerst in op de situatie van jouw instelling (de instelling die de subsidie heeft gekregen) en richten zich daarna op deze mogelijke veranderingen.

- * 1. De verwerking vindt anoniem plaats, daarom vragen we je aan te geven binnen welke regeling je bent gehonoreerd:
(Selecteer één optie)

- MeeMaakPodia
- Samen Cultuur Maken

2. Jouw instelling (de instelling die de subsidie heeft gekregen) is een: (Selecteer één optie)

- een instelling in het cultureel domein
- een instelling in het sociaal domein

3. Welke typering past het beste bij de omvang van jouw instelling (de instelling die de subsidie heeft gekregen)?
(Selecteer één optie)

- Klein

Middelgroot

Groot

4. Ontving jouw instelling al eerder een meerjarensubsidie? (vóór de huidige toekenning binnen de MMP/SCM-regeling) (Selecteer één optie)

Ja

Nee

VRAGEN OVER DE LOOPTIJD VAN DE SUBSIDIE

De huidige regelingen kennen verschillende looptijden – MeeMaakPodia 2 of 3 jaar, binnen Samen Cultuur Maken (Spoor 3) kan ook voor 4 jaar worden aangevraagd. Het Fonds behoudt regelingen met kortere looptijd, maar wil toewerken naar meer vierjarenregelingen. Hiertoe ziet het mogelijkheden binnen beide genoemde regelingen. *Het Fonds overweegt om de looptijd van beide regelingen toekomstig altijd 4 jaar te laten zijn.*

* 5. Looptijd huidige toekenning

Voor welke looptijd ontvang je momenteel subsidie vanuit de regeling?
(Selecteer één optie)

2 jaar

3 jaar

4 jaar

6. Waarom heb je voor deze looptijd aangevraagd? Wat zijn de voordelen?

---

* 7. Vierjarensubsidie

Hoe negatief (1) of positief (5) sta je tegenover het idee dat het Fonds toekomstig vierjarensubsidie verstrekt binnen deze regelingen? (Selecteer één optie)

1

2

3

4

5

8. Zie je voordelen aan een vierjarensubsidie? Zo ja, welke?

---

9. Zie je nadelen aan een vierjarensubsidie? Zo ja, welke en hoe zouden die voorkomen kunnen worden?

In het veld vangt het Fonds signalen op dat sommige instellingen voorkeur geven aan een 2 x 2 jaar subsidie in plaats van een vierjarensubsidie. Denk aan instellingen die niet eerder binnen een meerjarenregeling aanvroegen of met een andere dynamiek in hun activiteiten. *Wanneer er voor vierjarenregelingen gekozen wordt, overweegt het Fonds om daarbinnen ruimte te scheppen om voor 2 x 2 jaar aan te vragen.*

* 10. 2 x 2 jaar subsidie

Hoe negatief (1) of positief (5) sta je tegenover het idee dat het Fonds binnen een vierjarenregeling ruimte maakt om voor 2 x 2 jaar aan te kunnen vragen?

(Selecteer één optie)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

11. Zie je voordelen aan een 2 x 2 jaar subsidie? Zo ja, welke?

---

12. Zie je nadelen aan een 2 x 2 jaar subsidie? Zo ja, welke en hoe zouden die voorkomen kunnen worden?

---

* 13. Welke looptijd zou je voorkeur hebben?

(Selecteer één optie)

- Looptijd laten zoals die nu is (keuze uit 2 of 3 en/of 4 jaar)
- 4 jaar
- 2 x 2 jaar
- De opties 4 jaar en 2 x 2 jaar naast elkaar laten bestaan
- Anders _____

14. Licht je antwoord toe.

VRAGEN OVER STROOMLIJNING REGELINGEN MET CULTUURPLANPERIODE

Het Fonds ziet dat de uiteenlopende looptijden en startmomenten van subsidieregelingen bij verschillende overheden en fondsen, instellingen in de praktijk voor uitdagingen kunnen stellen.

Daarom overweegt het Fonds om de looptijd van beide regelingen toekomstig in de pas te laten lopen met de cultuurplanperiode.

(De cultuurplanperiode is de vierjaarlijkse beleidsplanning van het ministerie van OCW waarin ook de meerjarige cultuursubsidies van het Rijk verdeeld worden. De eerstvolgende periode start op 1 januari 2025).

* 15. Stroomlijning

Hoe negatief (1) of positief (5) sta je tegenover het idee van een gestroomlijnde start van deze regelingen? (Selecteer één optie)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

16. Zie je voordelen aan een stroomlijning van de subsidieperiodes? Zo ja, welke?

---

17. Zie je nadelen aan een stroomlijning van de subsidieperiodes? Zo ja, welke en hoe zouden die voorkomen kunnen worden?

VRAGEN OVER PROJECT- OF INSTELLINGSSUBSIDIES

Binnen de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (spoor 3) wordt projectsubsidie verstrekt. Wanneer er voor vierjarenregelingen (inclusief een optie voor 2x2 jaar) gekozen wordt, ligt het voor de hand om geen projectsubsidie maar instellingssubsidie te verstrekken. Binnen een instellingssubsidie kan aangevraagd worden voor overhead, professionalisering van de organisatie en ontwikkeling van activiteiten. Een projectsubsidie dekt alleen activiteiten. *Het Fonds overweegt om toekomstig alleen met instellingssubsidies te werken voor MeeMaakPodia en Spoor 3 van Samen Cultuur Maken.*

* 18. Instellingssubsidie

Hoe negatief (1) of positief (5) sta je tegenover het idee van het Fonds om toekomstig uitsluitend met instellingssubsidie te werken binnen deze regelingen?

(Selecteer één optie)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

19. Zie je voordelen aan het werken met instellingssubsidies? Zo ja, welke?

---

20. Zie je nadelen aan het werken met instellingssubsidies? Zo ja, welke en hoe zouden die voorkomen kunnen worden?

VRAGEN OVER VERWACHTINGEN

21. Vul aan (zowel een als meerdere antwoorden mogelijk):
Ik verwacht dat het makkelijker is om ...

	4-jaren (of 2x2) subsidie	gestroomlijnde start	instellings- subsidie	combi meerjaren, gestroomlijnde instellingssubsidie	in geen geval
*(a) 50% eigen bijdrage te realiseren met ...	☐	☐	☐	☐	☐
*(b) de begroting dekkend te krijgen met ...	☐	☐	☐	☐	☐
*(c) de benodigde organisatorische veranderingen te realiseren met ...	☐	☐	☐	☐	☐
*(d) onze participatiedoelen te bereiken met ...	☐	☐	☐	☐	☐
*(e) het meemaken / samenwerken in de organisatie te borgen / verankeren met ...	☐	☐	☐	☐	☐

22. Welk(e) effect(en) van de mogelijke aanpassingen aan de regeling verwacht je specifiek voor de samenwerking tussen het culturele en sociale domein?

TOT BESLUIT

23. Is er nog iets dat je kwijt wilt over de mogelijke verbetering van de regelingen MeeMaakPodia en Samen Cultuur Maken (spoor 3)?

Hartelijk dank voor je medewerking!
Mogelijk nemen we contact op voor een verdiepend gesprek.